

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 9 do 10 stycznia 2014 r. na kierunku *gospodarka przestrzenna* prowadzonym w ramach obszaru *nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, obszaru nauk społecznych i obszaru nauk technicznych* na poziomie studiów inżynierskich pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący prof. dr hab. inż. Piotr Stypiński, członek PKA

członkowie: dr hab. Krzysztof Pulikowski, członek PKA, ekspert PKA

prof. dr hab. Wanda M. Gaczek, członek PKA, ekspert PKA

mgr Agnieszka Socha-Woźniak, ekspert ds. formalno-prawnych PKA

Patrycja Florczyk, ekspert PKA, przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy ocenia jakość kształcenia na wizytowanym kierunku prowadzonym na **Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie**. Powyższa ocena programowa została przeprowadzona z własnej inicjatywy, w terminie, który został wyznaczony przez Prezydium PKA.

Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz podziałem zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport z wizytacji opracowano na podstawie raportu samooceny oraz przedstawionej przez Uczelnię w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, wizytacji infrastruktury dydaktycznej oraz przeglądu prac dyplomowych wraz z ich recenzjami.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,*

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie jest uczelnią kontynuującą wieloletnie, sięgające początku XIX wieku, tradycje kształcenia rolniczego. Misja Uniwersytetu została określona w uchwale Senatu z 2003 r. i zamieszczona jako preambuła do Statutu Uczelni, a zgodnie z nią Uczelnia „...przygotowuje Kadry do pracy w szeroko pojętej gospodarce żywnościowej i leśnej oraz kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, zdolne do sprostania współczesnym wymaganiom zrównoważonego rozwoju opartego na ekologicznych zasadach gospodarowania i korzystania z zasobów Ziemi. Przewidując kierunki przyszłego rozwoju gospodarki, Uczelnia przekazuje przyszłym absolwentom nowoczesną wiedzę i umiejętności w zakresie nauk rolniczych, leśnych, biologicznych, ekonomicznych i inżynierskich” i oczekuje od absolwenta powiązania wiedzy technologicznej z umiejętnościami doradczymi i odpowiednią wiedzą ekonomiczną.

Elementem misji Uczelni jest ponadto utrzymywanie bliskiej współpracy z uczelniami akademickimi i innymi ośrodkami naukowymi, a także z instytucjami z obszaru rolnictwa. Uczelnia uznaje, że współpraca taka „...sprzyja poszerzeniu oraz uzupełnieniu oferty edukacyjno-badawczej mającej służyć w zaspokojeniu potrzeb społecznych i cywilizacyjnych w przyszłości.”

Swoją misję Uczelnia spełnia realizując przyjętą strategię, której elementy zostały opisane w formie dokumentu "Strategia rozwoju Akademii Rolniczej na lata 2008-2015", zatwierdzonego uchwałą Senatu nr 17/2008 z dnia 22 lutego 2008 roku. Główne cele działań strategicznych Uczelni, wynikające z jej misji, dotyczą następujących obszarów: dydaktyki i wychowania, nauki (utrzymanie statusu znaczącego ośrodka nauk rolniczych i leśnych), współpracy z gospodarką narodową (intensyfikacja transferu wyników badań do praktyki), zarządzanie Uczelnią.

Misja i Strategia Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji UR w Krakowie zaktualizowane zostały Uchwałami Nr 35 i 36 /2013 Rady Wydziału z dnia 20 marca 2013 r. Według tego dokumentu strategia Wydziału opisana jest w czterech obszarach: kształcenie, rozwój badań naukowych, współpraca z podmiotami społecznymi i gospodarczymi regionu oraz gospodarki narodowej, zarządzanie Wydziałem. Należy podkreślić, że wymienione wyżej działania są zbieżne z misją i Strategią Rozwoju Uczelni. Oceniany kierunek „gospodarka przestrzenna” również w pełni wpisuje się w strategię Uczelni i Wydziału. W opracowanym programie kształcenia zagwarantowano studentom dostęp do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu nauk rolniczych, ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, właściwego zarządzania przestrzenią i prognozowania skutków zmian i działań inżynierskich. Jak wynika z Raportu Samooceny, i co zostało potwierdzone w trakcie wizytacji, Wydział zwraca również dużą uwagę na przygotowanie absolwentów nie tylko w zakresie nauk rolniczych, technicznych, ale także na łączenie przygotowania technologicznego z umiejętnościami doradczymi i odpowiednią wiedzą ekonomiczną. Rozwój badań naukowych wymieniony w drugim punkcie strategii Wydziału jest ściśle połączony z współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pozyskiwanie funduszy na badania naukowe jest głównym celem strategicznym Wydziału i jak można przeczytać w Raporcie Samooceny „badania naukowe w ramach grantów, programów europejskich, działalności statutowej i realizowane w ramach badań własnych i zamawianych powinny wspierać proces dydaktyczny”. Kierunek „gospodarka przestrzenna” nastawiony jest na kształcenie wysoko wykwalifikowanych absolwentów posiadających wiedzę i umiejętności dotyczące gospodarowania przestrzenią, rozpoznawania ograniczeń i barier rozwojowych oraz w zakresie szeroko rozumianego gospodarowania w przestrzeni i rozumienia problematyki systemów ekonomiczno-przestrzennych. Uczelnia, Wydział, a także

władze ocenianego kierunku zakładają w swojej strategii kształcenie absolwentów posiadających wysokie zdolności kreatywne, którzy będą w stanie sprostać rosnącym wymaganiom rynku pracy, co wiąże się także z intensyfikacją transferu wyników badań bezpośrednio do szeroko rozumianej praktyki.

Na kierunku „gospodarka przestrzenna” realizowane są studia I i II stopnia tzn. inżynierskie i magisterskie. Na pierwszym stopniu studiów realizowana jest jedna specjalność „rozwój regionalny”. Na studiach II stopnia są dwie specjalności „rozwój regionalny” i „wycena nieruchomości”. Studia niestacjonarne prowadzone są tylko na I stopniu (specjalność „rozwój regionalny”). Oferta kształcenia jest dość różnorodna, analiza protokołów z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia pozwala na stwierdzenie, że Wydział stara się tę ofertę edukacyjną elastycznie kształtować, ale studenci i pracownicy nie do końca są zadowoleni z dotychczasowego programu studiów (np. sekwencja niektórych przedmiotów) i z poziomu praktycznego przygotowania do zawodu, chociaż podkreśla się, że władze Wydziału i ocenianego kierunku zdają sobie sprawę z istniejących trudności i zwracają uwagę na konieczność ciągłej pracy nad doskonaleniem i unowocześnianiem oferty kształcenia.

W strategii Wydziału i w planach dotyczących kierunku „gospodarka przestrzenna” pozytywnie należy docenić również zwrócenie dużej uwagi na sprawne zarządzanie Wydziałem, poprawienie kultury organizacyjnej i dalszą poprawę warunków pracy i kształcenia. Na podstawie przedłożonych Zespołowi Oceniającemu w trakcie wizytacji dokumentów np. Raportu rocznego za rok akademicki 2012/2013 można stwierdzić, że realizacja celów strategicznych Wydziału i kierunku jest prowadzona między innymi pod nadzorem i przy współpracy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a zwłaszcza Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W pracach nad ustalaniem koncepcji kształcenia na kierunku „gospodarka przestrzenna” brali udział zarówno interesariusze wewnątrzni (wybrani nauczyciele akademicy, studenci), jak i interesariusze zewnątrzni (konsultacje prowadzone były m.in. z przedstawicielami: Zarządu Województwa Małopolskiego, wybranych gmin województwa: Małopolskiego, Dolnośląskiego, Podkarpackiego, Unią na Rzecz Rozwoju Kierunku Gospodarka Przestrzenna. Dużą rolę w przygotowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku odegrały systematyczne spotkania od listopada 2011 do września 2013 Dziekanów Wydziału i członków Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich z przedstawicielami instytucji związanych z administrowaniem i zarządzaniem przestrzenią oraz branżowymi firmami projektowymi i wykonawcami. W celu usprawnienia współpracy z zewnętrznymi interesariuszami Wydział powołał Radę Interesariuszy, których rola nie ogranicza się do uczestnictwa w zespołach obradujących na temat jakości kształcenia, ale polega także na konsultacjach, opiniach i sugestiach. Wymiernym efektem takich opinii jest np. wprowadzenie istotnych zmian programowych na kierunku „gospodarka przestrzenna” zatwierdzonych na posiedzeniu 18.09.2013 Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (zmiany formy ćwiczeń kilku przedmiotów z projektowych na projektowo-terenowe.) Należy również szczególnie podkreślić udział Uniwersytetu Rolniczego w Unii na Rzecz Rozwoju Kierunku Gospodarka

Przestrzenna powołanej z inicjatywy Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN w lutym 2012 r.

Studenci jako interesariusze wewnętrzni są reprezentowani przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów, której reprezentanci uczestniczą w posiedzeniach Rady Wydziału, w Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich kierunku „gospodarka przestrzenna”, a także w Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i w Zespole ds. Oceny Jakości Kształcenia. Na wizytowanym kierunku studiów opracowywaniem koncepcji kształcenia zajmowała się głównie Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich, w której studenci mają swoich przedstawicieli. Z informacji przedstawionych przez władze kierunku wynika, że studenci brali czynny udział w określaniu koncepcji kształcenia, natomiast z informacji przedstawionej przez przedstawicieli studentów działających w tej Komisji wynika, że ich uwagi i propozycje były rzeczywiście brane pod uwagę i poddawane dyskusji. Program kształcenia uchwalany jest przez Radę Wydziału, w której studenci także mają swoich przedstawicieli.

Przedstawiciele studentów obecni w gremiach zajmujących się określaniem i uchwalaniem koncepcji kształcenia są zainteresowani tą tematyką, natomiast pozostali studenci nie wykazują aż tak dużego zainteresowania, między innymi z powodu braku czasu, który poświęcają na naukę i codzienną pracę zawodową oraz według nich braku pełnych informacji z tego zakresu.

Studenci swój wkład w określanie koncepcji kształcenia oraz zapewnienie jakości kształcenia widzą głównie poprzez udział w procesie ankietyzacji, w trakcie którego studenci pytani są o ich zadowolenie z odbywanych zajęć, a także ze sposobu ich prowadzenia i stosunku prowadzącego do studentów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Koncepcja kształcenia w pełni nawiązuje do misji i strategii Uniwersytetu Rolniczego oraz przyjętymi dokumentami „Strategia rozwoju Akademii Rolniczej na lata 2008-2015”, zatwierdzonego uchwałą Senatu nr 17/2008 z dnia 22 lutego 2008 roku oraz Uchwałami Nr 35 i 36 /2013 Rady Wydziału z dnia 20 marca 2013 W opracowanym programie kształcenia zagwarantowano studentom dostęp do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu nauk rolniczych, ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, właściwego zarządzania przestrzenią i prognozowania skutków zmian i skutków działań inżynierskich. Kształcenie specjalistów dla potrzeb gospodarki przestrzennej jest dostosowane do potrzeb i specyfiki regionalnej Małopolski.
- 2) W procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów brali udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i interesariusze zewnętrzni. Udział poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych, a więc studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych w przygotowaniu programu i profilu studiów był i jest znaczący. Przedstawiciele pracowników naukowych, studentów, doktorantów i wchodzi w skład Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia i mają realny wpływ na przygotowywanie i weryfikację efektów kształcenia. We wrześniu 2013 została powołana Rada Interesariuszy, ale wcześniej również miały miejsce liczne konsultacje z otoczeniem społeczno –gospodarczym.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Kierunek „gospodarka przestrzenna” został utworzony w roku 2007 na podstawie Uchwały nr 73/2007 senatu AR im Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 28 września 2007 r. Nazwa kierunku jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 czerwca 2006 r. w sprawie nazw kierunków studiów (Dz. U. Nr 121, poz. 838, z późn. zm.). Ze względu na to, że w wykazie dyscyplin naukowych nie występuje gospodarka przestrzenna kierunek jest związany z kilkoma dyscyplinami m.in.: ochrona i kształtowanie środowiska, ekonomia, geodezja i kartografia. Za wiodącą Uczelnia przyjmuje: dziedzinę nauk rolniczych w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska. Z dziedziny nauk ekonomicznych wskazano dyscyplinę ekonomia. Z obszaru nauk technicznych nie wskazano konkretnej dyscypliny, ale z opisu programu studiów można przyjąć, że z tego obszaru istotnymi dla efektów kształcenia na kierunku jest: geodezja i kartografia oraz architektura i urbanistyka.

Sylwetka absolwenta wywodzi się z opisu kwalifikacji absolwenta zawartego w standardach kształcenia, ze szczególnym naciskiem na łączenie inwestowania z ochroną środowiska, co stanowi istotę zrównoważonego rozwoju regionalnego.

Obecnie kształcenie obejmuje studia pierwszego stopnia - inżynierskie ze specjalnością rozwój regionalny, w tym formę niestacjonarną (I i II rok) oraz studia stacjonarne drugiego stopnia (I rok) ze specjalnością rozwój regionalny i wycena nieruchomości.

Studia stacjonarne rok III i IV są realizowane według programu studiów opracowanego na podstawie standardów kształcenia określonych w załączniku nr 39 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz.U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).

Pozostałe roczniki (I i II rok studiów I stopnia oraz I rok studiów II stopnia) realizowane są według programów kształcenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 14b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), a więc podlegającym ocenie zgodności z rozporządzeniami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) oraz z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520).

Ocenę programów kształcenia, zakładanych celów i efektów kształcenia dokonano na podstawie Raportu Samooceny oraz materiałów przekazanych w czasie wizytacji, odbytych spotkań i rozmów, wizytacji zajęć oraz ocenionych prac etapowych i dyplomowych.

Program kształcenia i plan studiów (Załącznik nr 4A i 4B do Raportu Samooceny) opracowany w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji dla kierunku „gospodarka przestrzenna” obejmujący studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim został osadzony w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (ochrona i kształtowanie środowiska) oraz obszarze nauk społecznych (ekonomia). Efekty odniesione do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych stanowią na studiach I stopnia 72% i 73% na studiach II stopnia; obszar nauk społecznych stanowi odpowiednio 28% i 27%. Ten podział nie uwzględnia obszaru technicznego (dyscyplina geodezja i kartografia), który został wymieniony w charakterystyce kierunku w Raporcie samooceny.

Program kształcenia na kierunku „gospodarka przestrzenna” dla pierwszego stopnia obejmuje po 16 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy i umiejętności oraz 10 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Zdecydowana większość efektów kierunkowych odnosi się do obu obszarów kształcenia. Analiza pokrycia efektów obszarowych wykazuje, że efekty kierunkowe pokrywają wszystkie efekty z obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, w przypadku drugiego obszaru pominięto zaledwie 2 efekty z zakresu umiejętności, w tym jeden mający identycznie brzmienie, jak efekt z obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Biorąc pod uwagę znaczne dysproporcje w udziale obu obszarów w bilansie pkt. ECTS należy uznać, że obszar nauk społecznych jest nadmiernie wyeksponowany. Zdecydowanie brakuje odniesienia do obszaru nauk technicznych. Część efektów kształcenia dla studiów I stopnia (GP1_W01, GP1_W05, GP1_W13, GP1_W16 oraz GP1_U02, GP1_U05, GP1_U11, GP1_U15) oraz II stopnia (GP2_W03, GP2_W06, GP2_W10 oraz GP2_U03, GP2_U06, GP2_U11) wykracza, zarówno poza obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, jak i nauk społecznych. Zawierają one treści odnoszące się wprost do dyscypliny geodezja i kartografia z obszaru nauk technicznych. Efekty kierunkowe w pełni pokrywają wszystkie efekty inżynierskie, są spójne i prawidłowo zdefiniowane. Ich ogólny charakter pozwala na elastyczne kształtowanie planu studiów zapewniającego ich realizację. Matryca efektów kształcenia pokrywa wszystkie efekty kierunkowe, również dla studiów niestacjonarnych, dla których plan studiów obejmuje nieco mniej przedmiotów niż na studiach stacjonarnych, część przedmiotów została przesunięta do grupy przedmiotów do wyboru. Wymaga to pilnej poprawy gdyż efekty kształcenia muszą być te same dla obu rodzajów studiów. Matryca jest bardzo rozbudowana, ponieważ każdy przedmiot jest przypisany do kilku efektów kierunkowych, a każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka, a nawet kilkanaście przedmiotów. Przykładowo przedmiot *Polityka rozwoju regionalnego na poziomie Unii Europejskiej, kraju i regionu* ma przepisane po 3 efekty w zakresie wiedzy i umiejętności oraz 2 w zakresie kompetencji społecznych i stanowi składową aż 19 efektów kierunkowych. To w znacznym stopniu utrudnia kontrolę osiągnięcia efektów kierunkowych. W związku z tym należy w ramach prowadzonej już walidacji efektów dla poszczególnych przedmiotów, zweryfikować liczbę efektów dla danego przedmiotu i zdecydowanie ograniczyć liczbę efektów kierunkowych osiąganych przez realizację jednego efektu przedmiotowego. Niezrozumiałym jest bardzo duży udział wykładów w realizacji efektów kierunkowych w zakresie umiejętności, np. przedmiot *Zasady projektowania urbanistycznego*, w ramach którego elementem praktycznym jest projekt, który z pewnością jest wykonywany na ćwiczeniach.

Według programu studiów praktyka zawodowa powinna trwać 4 tygodnie i przypisano jej 6 punktów ECTS. Przedstawione zasady i formy odbywania praktyk oraz ich zaliczania są prawidłowe, wskazują, że pozwala ona na osiągnięcie założonych kierunkowych efektów kształcenia.

Wątpliwości budzi osiągnięcie efektów w zakresie nauki języka obcego, efekt kierunkowy GP_U8 jest odniesiony do efektu obszarowego R1A_U10, który wymaga opanowania języka obcego na poziomie B2, natomiast w sylabusach do języków obcych w większości przypadków zakłada się osiągnięcie, co najwyżej poziomu B1. W związku z powyższym sylabusy do języków obcych wymagają weryfikacji, bardzo pożądane jest również uproszczenie matrycy efektów przedmiotowych i kierunkowych.

Program kształcenia na kierunku „gospodarka przestrzenna” dla drugiego stopnia obejmuje 11 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności oraz 8 efektów w

zakresie kompetencji społecznych. Zdecydowana większość efektów kierunkowych odnosi się do obu obszarów kształcenia, jednak z widoczną dominacją obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Analiza pokrycia efektów obszarowych wykazuje, że efekty kierunkowe pokrywają wszystkie efekty z obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, w przypadku drugiego obszaru pominięto kilka efektów. Ogólny charakter efektów kierunkowych pozwala na elastyczne kształtowanie planu studiów zapewniającego ich realizację.

Matryca efektów kształcenia pokrywa wszystkie efekty kierunkowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Matryca, podobnie, jak dla studiów pierwszego stopnia, jest bardzo rozbudowana, ponieważ każdy przedmiot jest przypisany do kilku efektów kierunkowych, a każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka, a nawet kilkanaście przedmiotów. Również na studiach drugiego stopnia jest znaczący udział wykładów w realizacji efektów kierunkowych w zakresie umiejętności np. przedmiot *Gospodarka przestrzenna UE*, w ramach którego umiejętności są sprawdzane egzaminem pisemnym.

Program studiów drugiego stopnia spełnia minimum określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami (Dz. U. Nr 117, poz. 786), a tym samym uprawnia do przystąpienia do egzaminu uprawniającego do wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wiedzieli czym są zakładane efekty kształcenia. Zauważyli oni również, że zakładane efekty kształcenia przypisane dla poszczególnych przedmiotów są im przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach, a także dostępne są w sylabusach. Studenci zwrócili również uwagę, że efekty kształcenia publikowane są również przez niektórych nauczycieli akademickich na ich stronach internetowych lub w systemie USOS.

2. Efekty kształcenia ocenianego kierunku „gospodarka przestrzenna” zostały sformułowane sposób zrozumiały i stanowią spójną całość. Program kształcenia dość silnie nawiązuje do poprzedniego, opartego na standardach kształcenia. Efekty zawierają podstawowe treści dla tego kierunku, jednocześnie nawiązują do specyfiki Wydziału i regionu. Pełna ich realizacja prowadzi do osiągnięcia założonych kompetencji zawodowych. Pewne wątpliwości budzą efekty dotyczące nauki języka, ponieważ z treści sylabusów nie zawsze jednoznacznie wynika możliwości osiągnięcia założonego efektu. Niektóre efekty np. S1A_U08 „posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych” są sformułowane dość ogólnie i nie precyzują o jaką umiejętność chodzi. Z Raportu Samooceny wynika, że efekty kształcenia na studiach I stopnia są spójne z zakładanymi efektami na studiach II stopnia. Przedstawione w Raporcie efekty kształcenia w aspekcie wiedzy i umiejętności osiąganych w ramach kształcenia ogólnego i kierunkowego na obu poziomach stwarzają możliwość uzyskania zakładanych celów.

Przedstawione dokumenty i przeprowadzone rozmowy pozwalają stwierdzić, że opracowany zestaw efektów kierunkowych dla „gospodarki przestrzennej” jest spójny i przejrzysty, a realizowany proces kształcenia w pełni gwarantuje osiągnięcie przez studenta założonych celów i efektów kształcenia. Z opinii studentów wynika, że zakładane efekty kształcenia dotyczące zarówno wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, są dla nich zrozumiałe i sformułowane w taki sposób, że wiedzą oni jak będą sprawdzane na kolokwiach czy zaliczeniach

3) Ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia są określone w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – Zarządzenie nr 22/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r., Dział III Formy nauczania i zaliczania zajęć § 8-12. Opisano w nim: formy nauczania, zaliczenie zajęć/ praktyk, zaliczenie kursu/przedmiotu/modułu, zaliczenie komisyjne oraz zaliczenie semestru. Stopień opanowania wiedzy przez studentów w zakresie danego przedmiotu podlega okresowej weryfikacji. Zgodnie z *Regulaminem studiów* okresem zaliczeniowym zajęć jest semestr. Zaliczeniu podlegają zajęcia przewidziane na dany semestr w planie studiów dla danego kierunku, zajęcia na które student zapisał się lub został skierowany decyzją dziekana. Zaliczenia dokonuje prowadzący nauczyciel na podstawie oceny wyników pracy studenta (osiągnięcia efektów kształcenia) w całym semestrze lub roku zgodnie z zasadami przekazanymi studentom na początku zajęć. Do weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia mogą być wykorzystywane różne metody np. egzamin ustny lub pisemny, kolokwium, praca projektowa, referat, praca kontrolna. Decyzję dotyczącą szczegółowych treści, form kształcenia, efektów kształcenia oraz formy zaliczenia zajęć określa prowadzący zajęcia. Warunkiem zaliczenia semestru jest rozliczenie wszystkich kursów, przedmiotów lub modułów i praktyk przewidzianych w planie studiów, a także uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS.

Zasady oceniane są typowe i opierają na sześciostopniowej skali (2; 3; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0), której również przypisano oceny od F do A. Szczegółowe określenie zasad weryfikacji zawarto w procedurze o nazwie „*Procedura weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie*”. kryteria oceny każdego kierunkowego efektu kształcenia określa koordynator przedmiotu na pierwszych zajęciach, są one zamieszczone również w sylabusie na stronach internetowych systemu USOS.

Wszystkie formy weryfikowania efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zostały precyzyjnie określone i wystandaryzowane w prawidłowo przygotowanych sylabusach, Jednak część sylabusów nie została przygotowana zgodnie z obowiązującym wzorem i wymaga uzupełnienia. Przedstawione do oceny sylabusy zawierają tradycyjne treści kształcenia, a ponadto literaturę przedmiotu, formy zaliczeń cząstkowych i semestralnych, jak również powiązanie z efektami kierunkowymi, obciążenie studenta pracą semestralną oraz szczegółowe wymagania w odniesieniu do konkretnych efektów kształcenia, bilans punktów ECTS. Zbędnym wydaje się opracowywanie oddzielnych sylabusów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, które w zasadzie różnią się tylko bilansem godzin i punktów ECTS. Na ocenianym kierunku stosuje się tradycyjny system oceny efektów kształcenia. Polega on na ocenie osiągnięć etapowych studenta, poprzez oceny formujące i końcowe jako zaliczenia i egzaminy. Przyjęto prawidłowe, powszechnie stosowane metody oceny wiedzy i umiejętności. Pewne wątpliwości może budzić sprawdzanie kompetencji społecznych przy pomocy pracy pisemnej lub testu. Sposoby weryfikacji efektów zamieszczone w sylabusach są w pełni dostępne dla studentów.

Studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego poprawiania oceny, Regulamin Studiów w § 11 przewiduje również specjalną procedurę sprawdzenia wiedzy tzw. zaliczenie komisyjne, które w uzasadnionych przypadkach może być stosowane na wniosek studenta lub dziekana.

Weryfikacja efektów uzyskanych w trakcie praktyki dokonywana jest przez pełnomocnika Dziekana, np. praktyk. Pełnomocnik weryfikuje uzyskane efekty w oparciu o sporządzone sprawozdanie przez studenta, ocenę podaną przez opiekuna praktyki, a także na podstawie opinii strony przyjmującej studenta na praktykę – upoważnionego pracownika zatrudnionego w miejscu odbywania praktyki.

W zakresie weryfikacji osiągnięć końcowych studenci realizują pracę dyplomową w formie pisemnej, która jest następnie poddawana szczegółowej ocenie oraz zdają egzamin inżynierski lub magisterski.

Proces dyplomowania określa Regulamin studiów w Uniwersytecie Rolniczym im. H. Kołłątaja w Krakowie. I tak, § 23 „Praca dyplomowa (magisterska, inżynierska, licencjacka)” określa rodzaje prac dyplomowych do opieki nad nimi uprawnieni są nauczyciele akademicki, co najmniej ze stopniem doktora. Zapisy Regulaminu Studiów są uzupełnione procedurami: *„Procedura zatwierdzania tematów prac dyplomowych na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie”* oraz *„Procedura wyboru opiekuna pracy dyplomowej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie*. W tych procedurach występuje pewna nieścisłość w stosunku do Regulaminu studiów, w § 23 ust. 7. Jest zapis *„Tematy prac dyplomowych zatwierdza dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału i/lub upoważnionej przez nią komisji”* natomiast w przywołanych procedurach jako organ zatwierdzający temat i promotora wskazuje się radę wydziału. Nie w pełni wyartykułowana jest możliwość zgłaszania przez studentów własnych tematów pracy dyplomowych.

Przynajmniej 70% prac dyplomowych jest poddawane procedurze oceny w zakresie nieuprawnionych zapożyczeń tzw. Antyplagiat, szczegółowo jest to określone w procedurze *„Procedura kontroli oryginalności studenckich prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie*.

Ostatecznym etapem weryfikacji uzyskanych efektów kształcenia jest egzamin dyplomowy. W § 24 „Egzamin dyplomowy” Regulaminu Studiów określono warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, rodzaj egzaminu (ustny), oraz jego zakres.

Egzamin inżynierski w formie ustnej składany jest przed komisją powołaną przez dziekana i obejmuje problematykę z zakresu ustalonego dla danego kierunku przez radę wydziału. Egzamin magisterski w formie ustnej składa się z obrony pracy magisterskiej. W paragrafie tym zawarte są także uregulowania dotyczące oceny studiów (średnia arytmetyczna wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń w ciągu całego okresu studiów, ocena pracy dyplomowej, pozytywna ocena egzaminu dyplomowego) oraz algorytm wystawiania oceny łącznej ze studiów, jaka znajdzie się na dyplomie. Podana jest także skala ocen.

Zapisy te są uzupełnione dwoma procedurami: *„Procedura przeprowadzenia egzaminu dyplomowego inżynierskiego na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie* oraz *Procedura przeprowadzenia egzaminu dyplomowego magisterskiego na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie*.

Proces dyplomowania jest dość precyzyjnie określony w.w. dokumentami, za pewien mankament można uznać możliwości przeprowadzenia pełnego procesu dyplomowania, również na studiach II stopnia, bez udziału tzw. samodzielnych pracowników naukowych. Analizowane protokoły z egzaminów inżynierskich, egzaminy magisterskie nie były dotąd przeprowadzane, jednoznacznie tych obaw nie potwierdzają. O ile opiekunem i recenzentem pracy inżynierskiej dość często są osoby ze stopniem doktora, to przewodniczącym komisji

egzaminacyjnej zawsze jest profesor lub doktor habilitowany. W przypadku prac magisterskich wskazane jest, aby jedną z osób oceniających był pracownik samodzielny.

Pewne zastrzeżenia, podobnie jak oceny prac dyplomowych, budzą bardzo wysokie oceny odpowiedzi na egzaminie, czego skutkiem są bardzo wysokie oceny końcowe, nie niższe niż ocena dobra (4,0), a dominują oceny bardzo dobre (5,0), co w przypadku studiów inżynierskich nie jest tak powszechne. Sama procedura wyznaczania oceny końcowej jest w pełni poprawna, choć skomplikowana ponieważ średnia ocen ze studiów jest średnią ważoną, gdzie wagą są punkty ECTS, pozostałe składowe oceny to ocena za pracę i odpowiedź na egzaminie. Tak obliczana wartość jest podstawą do wyznaczenia oceny końcowej w obowiązującej skali, według zasady określonych w Regulaminie studiów. Regulamin studiów nie przewiduje żadnej możliwości korekty ostatecznej oceny przez komisję np. w sytuacji, gdy średnia ze studiów znacząco różni się od ocen uzyskanych za pracę, czy egzamin dyplomowy.

Poddane oglądowi wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, iż dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane z przebiegiem studiów oraz procesem dyplomowania. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządzane są one poprawnie.

Teczkę akt osobowych studenta przechowuje się w archiwum Uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 wymienionego wyżej rozporządzenia). Teczka zanim trafi do archiwum, jest przechowywana przez okres 2 lat w Dziekanacie Wydziału.

Największy odsiew następuje na pierwszym roku studiów I stopnia i wynosi od 14-28%, natomiast na pierwszym roczniku studiów II stopnia wskaźnik ten wyniósł ponad 16%. Są to typowe wartości, a główną przyczyną są trudności z uzyskaniem zaliczenia lub niepodjęcie studiów, w przypadku studiów niestacjonarnych dochodzi jeszcze niewniesienie opłaty za studia. Na starszych latach rezygnują 1-2 osoby, co stanowi kilka procent, są też przypadki, gdzie odsiew w ogóle nie występuje.

Obecnie na kierunku „gospodarka przestrzenna” nie jest prowadzone kształcenie metodą na odległość, natomiast wykorzystanie Internetu do kontaktu pomiędzy studentami i nauczycielami jest powszechne.

Sposób oceny nie budził zastrzeżeń, analiza wybranych protokołów zaliczeniowych wskazuje na stosowanie pełnej skali ocen. Na podkreślenie zasługuje fakt, że nauczyciele akademicy, wskazani na spotkaniu ze studentami, jako najlepsi, również często stawiają oceny niedostateczne. Prace projektowe w znacznej części weryfikują umiejętności studentów. Efekty kształcenia są ogólnie dostępne, znajdują na stronie internetowej wydziału w zakładce przeznaczonej dla studentów.

4) Ocena prawidłowości realizowanych programów kształcenia powinna na Wydziale odbywać się również poprzez analizę informacji związanych z badaniami losów zawodowych absolwentów. W Uczelni za prowadzenie tych badań odpowiedzialne jest Biuro Karier i Kształcenia Praktycznego UR, które prowadzi ankietyzację absolwentów, a następnie analizuje jej wyniki. Na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów obowiązuje *Procedura oceny ankietowej opinii absolwentów w zakresie jakości kształcenia, tj. programu nauczania, kadry nauczającej, organizacji kształcenia i efektów kształcenia*, będąca jedną z wielu procedur przyjętych przez Radę Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji Uchwałą nr

167/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie zatwierdzenia procedur związanych z realizacją procesu dydaktycznego.

Na Wydziale zadanie śledzenia losów absolwentów należy do kompetencji Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Dziekanaty upowszechniają wśród absolwentów formularz ankiety. Do badań ankietowych wykorzystane zostaną techniki internetowe, planuje się przeprowadzenie badania po roku i po pięciu latach. Wymaga to wcześniej szeroko podjętej akcji informacyjnej dla studentów Wydziału o sposobie monitorowania kariery zawodowej. Wydział nie dysponuje wynikami badań dla ocenianego kierunku „gospodarka przestrzenna” ponieważ pierwsi absolwenci ukończyli studia w roku akademickim 2012/2013 i w większości podjęli studia II stopnia.

Niezależnie od tych działań Wydział wykazuje własną aktywność w zakresie pozyskiwania informacji dotyczących procesu kształcenia od interesariuszy zewnętrznych. Na posiedzeniu Rady Wydziału w grudniu 2012 r. powołano przy Wydziale Radę Interesariuszy oraz przyjęto jej Regulamin. Do kompetencji Rady Interesariuszy należy wyrażanie opinii o ogólnych kierunkach działania Wydziału, promowanie Wydziału w kraju i za granicą, wyrażanie opinii w sprawach przedłożonych pod obrady Rady Interesariuszy. Na spotkaniu Rady w dniu 30 września 2013 r. dyskutowano m.in. nad możliwościami włączenia się przedsiębiorców w proces doskonalenia programów kształcenia. Pracodawcy zwracali uwagę na kwestie związane z uprawnieniami zawodowymi, jak również na potrzebę zwiększenia udziału zajęć praktycznych. Członkowie Rady zaproponowali opracowanie ankiety, w której przedsiębiorcy mogliby oceniać absolwentów.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceniono 15 losowo wybranych prac inżynierskich, studia II dotychczas nie mają jeszcze absolwentów. Zdecydowana większość tych prac jest zgodna z kierunkiem „gospodarka przestrzenna”. W przypadku niektórych prac dominuje charakter opisowo-przeglądowy, nie mają one ściśle inżynierskiego charakteru. Poziom ocenianych prac należy uznać za dobry, wśród ocenianych były prace o bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Prace dyplomowe są oceniane przez opiekuna i recenzenta. To jest najsłabszy element procesu dyplomowania, recenzje (druk w systemie USOS) zawierają odpowiednie elementy, jednak są wypełniane zdawkowo, szczególnie w części opisowej dotyczącej oceny merytorycznej. W części przypadków występuje tendencja do zawyżania ocen prac dyplomowych, co odzwierciedla zestawienie wyników egzaminów dyplomowych. Zagadnienia egzaminacyjne są zgodne z kierunkiem studiów, jednak w bloku gospodarka przestrzenna wymagają zdecydowanego uszczegółowienia i nadania im bardziej inżynierskiego charakteru.

Zespół oceniający podczas wizytacji zapoznał się z pracami etapowymi. Oceniane prace etapowe miały charakter projektów i opracowań, natomiast prace egzaminacyjne lub zaliczeniowe oraz kolokwia miały charakter testów, pytań problemowych, zadań. Na podstawie analizy przykładowych prac przedstawionych do oceny zespołowi oceniającemu można stwierdzić, że tematy oraz stopień ich trudności w pełni odpowiadają wymaganiom stawianym studiom wyższym.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ Znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Efekty kształcenia dla kierunku „gospodarka przestrzenna” są spójne i spełniają wymogi określone w KRK. Część nich zdecydowanie wymaga odniesienia do obszaru nauk technicznych, do dyscypliny geodezja i kartografia.
- 2) Efekty kształcenia są opracowane w sposób jasny i klarowny, sprawdzenie ich osiągnięcia nie budzi zastrzeżeń. Opracowana matryca precyzyjnie wiąże je z poszczególnymi przedmiotami umieszczonymi w planie studiów.
- 3) Jednostka opracowała bardzo precyzyjny i wystandaryzowany system oceny efektów kształcenia uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów. Jest on precyzyjnie przedstawiony w dostępnych dla studentów sylabusach, jednak niektóre z nich są niekompletne i wymagają uzupełnienia. Pewne wątpliwości budzi system oceniania prac dyplomowych, ponieważ znaczna ich część ma zawyżone oceny wystawione na podstawie lakonicznych recenzji, podobnie zastrzeżenia nasuwają się w odniesieniu do ocen uzyskiwanych przez studentów na egzaminie dyplomowym. Proces dyplomowania jest najłagodniejszym ogniwem w procesie weryfikacji efektów kształcenia i wymaga zdecydowanej korekty.
- 4) Organizacja monitorowania karier absolwentów jest prowadzona przez jednostkę ogólnouczelnianą i jest w fazie organizacji. Rozpoczęto pierwsze działania zmierzające do pozyskania opinii absolwentów z rocznika 2012/13. Ze względu na niewielką liczbę absolwentów ocenianego kierunku Wydział nie dysponuje ich opinią o ukończonych studiach, poza ankietą wypełnianą bezpośrednio po egzaminie dyplomowym. Wydział podejmuje własne działania, zmierzające do włączenia interesariuszy zewnętrznych w proces doskonalenia kształcenia, powołano Radę Interesariuszy Wydziału.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Kształcenie na ocenianym kierunku studiów prowadzone jest na podstawie Uchwał Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji UR w Krakowie:

- Nr 32/2012 z dnia 21 marca 2012 roku w sprawie programów kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia kierunku Gospodarka Przestrzenna realizowanego od roku akademickiego 2012/2013;

- Nr 79/2012 z dnia 20 czerwca 2012 roku w sprawie programów i efektów kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia kierunku Gospodarka Przestrzenna realizowanego od roku akademickiego 2013/2014.

Uchwałą Nr 99/2013 Senat Uczelni z dnia 13 grudnia 2013 r. wprowadził obowiązujące obecnie *Wytyczne do opracowania planów studiów i programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.*

Studia na kierunku „gospodarka przestrzenna” o profilu akademickim obejmują: pełny cykl kształcenia na I stopniu studiów stacjonarnych, pierwsze 2 roczniki studiów niestacjonarnych I stopnia oraz I rok studiów stacjonarnych II stopnia. Łącznie na kierunku studiuje 372 osoby, w roku akademickim pierwszy rocznik, liczący 61 absolwentów, ukończył studia I stopnia. Zmiana programu kształcenia, mająca na celu dostosowanie do wymagań KRK miała charakter korekty i w znacznym stopniu opierała się na doczasowym programie, zgodnym ze standardami kształcenia, obecnie jeszcze realizowanym na III i IV roku studiów.

Program realizowany na dwóch ostatnich rocznikach studiów I stopnia obejmuje 7 semestrów, 2 500 godz. oraz 212 pkt ECTS, a zatem spełnia podstawowe warunki określone w standardach kształcenia. Treści podstawowe obejmują 390 godz. i przypisano im 30 pkt

ECTS, natomiast treści kierunkowe stanowią 800 godz. i 63 ECTS. Liczba godzin dla poszczególnych grup treści kształcenia jest wyższa od wymaganej, natomiast liczba punktów ECTS przypisana treści podstawowym jest o 4 ECTS niższa od wymaganej standardem kształcenia. Program kształcenia obejmuje wszystkie treści kształcenia i spełnia inne wymagania określone w standardzie kształcenia. Na podkreślenie zasługuje wysoki udział zajęć praktycznych, które stanowią około 60% godzin objętych planem studiów. **W planie studiów występują znaczne dysproporcje w liczbie punktów ECTS w poszczególnych semestrach i niewystarczający jest udział zajęć do wyboru.**

Przygotowując się do wprowadzenia programów kształcenia opartych na KRK Senat Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przyjął w dniu 29.06.2012 r. Uchwałę nr 59/2012 w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków oraz poziomów i profili kształcenia. Program kształcenia opracowany w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji dla kierunku „gospodarka przestrzenna” obejmujący studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim został osadzony w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (ochrona i kształtowanie środowiska) oraz obszarze nauk społecznych (ekonomia). Efekty odniesione do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych stanowią na studiach I stopnia 72% i 73% na studiach II stopnia; obszar nauk społecznych stanowi odpowiednio 28% i 27%. Brakuje odniesienia efektów do obszaru nauk technicznych, co powinno być w trybie pilnym uzupełnione. Szczegółowa analiza efektów kształcenia jednoznacznie wskazuje bowiem na konieczność uwzględnienia dyscypliny geodezja i kartografia należącej do obszaru nauk technicznych.

Przyjęte programy są spójne w zakresie treści i form dydaktycznych, ich realizacja zapewnia uzyskanie założonych efektów kształcenia i wykształcenie dobrego specjalisty z zakresu gospodarki przestrzennej. W związku z niewystraczającym przygotowaniem kandydatów na studia np. w zakresie matematyki, co stanowi zagrożenie do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, organizuje się kursy wyrównawcze. Władze Wydziału jednoznacznie wskazują, że doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji kształcenia w oparciu o zbliżony program oraz doświadczona kadra nauczycieli akademickich w pełni gwarantują osiągnięcie założonych celów. Jednak dostrzegają też potrzebę ciągłego doskonalenia programu kształcenia, a kompleksową ocenę programu planują przeprowadzić po zakończeniu pierwszego cyklu kształcenia. Godne podkreślenia jest to, że nauczyciele akademicy, w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym, dostrzegali możliwości, jakie daje zamiana planów studiów opartych na standardach kształcenia na plany przygotowane w oparciu o KRK.

Zasadniczo obecnie realizowany plan studiów I stopnia nie różni się od poprzedniego, zdecydowanie zwiększono jednak udział przedmiotów do wyboru. Pierwszy stopień studiów stacjonarnych (specjalność Rozwój Regionalny) trwa 7 semestrów, w trakcie których realizowanych jest 48 przedmiotów obowiązkowych (w tym seminarium dyplomowe) i 4 bloki przedmiotów do wyboru obejmujące łącznie 32 przedmioty. Na studiach niestacjonarnych plan obejmuje 44 przedmioty obowiązkowe (w tym seminarium dyplomowe) i 22 przedmioty do wyboru.

Plan studiów drugiego stopnia (specjalność „rozwój regionalny” i „wycena nieruchomości”) obejmuje 23 przedmioty obowiązkowe (w tym seminarium magisterskie) oraz zestaw 20 przedmiotów do wyboru.

Niezależnie od formy studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów, a studia II stopnia 3 semestry. Na studiach stacjonarnych plan studiów przewiduje 2500 godz. na I stopniu i 900 na II stopniu, na studiach niestacjonarnych odpowiednio 1536 godz. i 640 godz. Studenci w

czasie spotkania z ZO nie zgłaszali zastrzeżeń do planu studiów, natomiast zwracali uwagę na nie zawsze przyjazne rozkłady zajęć, szczególnie duże okienka między zajęciami. Organizację zajęć na studiach niestacjonarnych w systemie 10 zjazdów od piątku do niedzieli należy uznać za w pełni sprzyjającą efektywnemu kształceniu.

System punktów ECTS jest oparty na zasadzie 1 pkt ECTS = 25 godz., a liczba godzin pracy studenta obejmuje udział w zajęciach zorganizowanych z udziałem nauczycieli akademickich (godziny kontaktowe), oraz czas poświęcony na samodzielną pracę. Ocena nakładu pracy została dokonana na podstawie wywiadów/rozmów ze studentami. Budowanie systemu ECTS przeprowadzono według logicznej procedury przedstawionej w raporcie samooceny. Studiów I stopnia przypisano łącznie 210 ECTS, natomiast studiów II stopnia 90 ECTS. Przyjęte wartości są zgodne z art. 164 a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572). Łączna liczba punktów jaką student musi uzyskać na studiach stacjonarnych za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi odpowiednio: na studiach I stopnia 105 ECTS (50%), na studiach II stopnia 35,4 ECTS (39,0%!). **W odniesieniu do studiów II stopnia nie jest spełniony warunek ustawowy dla tej formy studiów, czyli minimum 50% ECTS.** Wynika to z nieuwzględniania w bilansie punktów konsultacji, a w szczególności tych związanych z pracą dyplomową. Na studiach niestacjonarnych I stopnia jest to 66 ECTS (31%), na studiach II stopnia nie określono tej wartości, jednak z liczby godzin zajęć dydaktycznych jednoznacznie wynika, że jest ona mniejsza od 50%.

W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia program w programie podano wszystkie wymagane liczby punktów ECTS określone w § 5 ust.1 pkt 7-9 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 poz. 1445 z późn. zm.) natomiast wymóg ten nie jest spełniony w odniesie do programów studiów II stopnia.

W programie studiów I stopnia umieszczono 4 bloki przedmiotów do wyboru za które student może uzyskać 42 ECTS, dodatkowo do zajęć do wyboru zaliczono: praktyki 6 ECTS, seminarium dyplomowe 4 ECTS i pracę dyplomową 15 ECTS. Łącznie daje to 67 ECTS czyli 32%. Pewne wątpliwości może budzić zaliczenie seminarium do przedmiotów do wyboru, ponieważ z zmieszczonego sylabusu wynika, że program jest jednakowy dla wszystkich grup, niemniej nawet po usunięciu seminarium z grupy przedmiotów do wyboru pozostaje 63 ECTS (30%), a więc jest spełniony warunek określony w § 5 ust.2 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 poz. 1445 z późn. zm.).

Na studiach II stopnia przedmioty do wyboru obejmują 3 bloki, łącznie 24 ECTS, oraz pracę dyplomową 15 ECTS oraz seminarium 2 ECTS, co łącznie daje 41 ECTS (45%). Seminarium również nie spełnia wymogów przedmiotu do wyboru, poza tym zastanawiający jest bardzo mały wymiar tej formy kształcenia, znacznie mniejszy niż na studiach I stopnia, jednak pozostałe zajęcia do wyboru pozwalają uzyskać studentowi 39 ECTS (43%), a więc jest spełniony warunek określony w § 5 ust.2 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 poz. 1445 z późn. zm.). **Zdecydowanej korekty wymaga wyrównanie obciążenia studentów pracą w poszczególnych semestrach, szczególnie na studiach stacjonarnych.** Zgodnie zapisem zawartym w § 8 ust. 21 Regulaminu studiów w każdym semestrze studiów student powinien uzyskiwać 30 ECTS, co nie jest spełnione.

Na spotkaniu ze studentami powiały się głosy iż jedna specjalność nie pozwala studentom na zdobycie profilowanej wiedzy. W tej sytuacji warto zastanowić się nad utworzeniem np. 2

specjalności, gdzie student wybierałby ściśle sprofilowany blok przedmiotów przewidzianych dla jednej specjalności.

Wątpliwości do sekwencji przedmiotów zgłaszali pracownicy na spotkaniu z ZO, np. wnioskowali o przesunięcie na wyższe semestry przedmiotu *Podstawy fotogrametrii i fotointerpretacji*. Należy również rozważyć przesunięcie semestru, w którym student powinien zliczyć praktykę, obecnie student musi odbyć praktykę po II roku, kiedy jego przygotowanie merytoryczne do odbycia praktyki może być niewystarczające. Znacznie lepszym rozwiązaniem jest wliczenie punktów ECTS uzyskanych za praktykę do bilansu semestru 7, wtedy student może odbyć praktykę po III roku i przebywać na niej nawet do końca września, ponieważ nie musi jej zaliczyć w sesji jesiennej. Dodatkowo odciąża to semestr 7, na którym student powinien skupić się przygotowaniu wartościowej pracy inżynierskiej.

Wymiar praktyk wynoszący 4 tygodnie należy uznać za minimalny, nawet dla profilu ogólnoakademickiego. Obecnie, zarówno studenci, jak i przedsiębiorcy zgłaszają potrzebę wydłużenia okresu praktyki. Organizację praktyk na kierunku „gospodarka przestrzenna” określa „Regulamin studenckich praktyk zawodowych na studia I stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji, kierunek gospodarka przestrzenna”. Organizacja praktyk jest w gestii Biura Karier i Kształcenia praktycznego. Jednak Wydział, posiadający rozległe kontakty z otaczaniem gospodarczym, odgrywa ważną rolę we wskazaniu studentowi odpowiedniej jednostki, która zapewnia odbycie praktyki i zrealizowanie efektów kształcenia przypisanych tej formie kształcenia. Zaliczaniem praktyk zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich. Pełnomocnik weryfikuje uzyskane efekty w oparciu o sporządzone sprawozdanie przez praktykanta, ocenę podaną przez opiekuna praktyki, a także na podstawie opinii strony przyjmującej studenta na praktykę – upoważnionego pracownika zatrudnionego w miejscu odbywania praktyki. Zasady zaliczenia są precyzyjnie określone wyżej przytoczonym Regulaminie. Ocenę i weryfikację zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia, uzyskanych w trakcie praktyk, dokonywana jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Umiejętności nabyte przez studenta czasie praktyk stanowią bardzo ważne uzupełnienie kształcenia Uczelni.

Organizacja kształcenia jest prawidłowa, udział poszczególnych form zajęć, jak treści programowe przypisane poszczególnym przedmiotom pozwalają na uzyskanie efektów kształcenia zapisanych w programie kształcenia. Zakładane efekty kształcenia, realizowane poprzez efekty przedmiotowe znajdują uzasadnienie w kierunkowych treściach programowych. Także organizacja kształcenia i stosowane metody dydaktyczne są odpowiednie dla specyfiki nauczania „gospodarki przestrzennej” sprzyjają realizacji treści programowych, uwzględniający specyfikę i wieloobszarowy charakter kierunku. Charakter ten w pełni został uwzględniony w opracowanych dla kierunku efektach kształcenia i w efektach przedmiotowych. W ramach metod dydaktycznych szeroko wprowadzono nowoczesne narzędzia multimedialne wykorzystywane zarówno podczas wykładów, jak i ćwiczeń. Moduły przedmiotów do wyboru dobrze rozbudowują problematykę obowiązkową i przyczyniają się do poszerzania wiedzy zgodnie z indywidualnymi oczekiwaniami studentów.

Proces kształcenia stanowi logiczną strukturę programową, wypełnioną sekwencjami poszczególnych przedmiotów, wymagającymi niewielkich korekt. Założone efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne dają prawidłowy obraz doboru problematyki, treści, celów i efektów kształcenia dla kierunku „gospodarka przestrzenna” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Sprzyjają temu również dobre warunki

lokalowe Wydziału, nowe i przestronne budynki. Organizacja proces dydaktycznego nie budzi zastrzeżeń i co warto podkreślić ciągle ulega doskonaleniu co potwierdziły opinie wygłaszane na zebraniach Zespołu Oceniającego ze studentami i nauczycielami akademickimi

Indywidualizacja procesu kształcenia studenta jest możliwa zgodnie z Regulaminem Studiów, w którym w par. 14 zapisano warunki indywidualnej organizacji studiów. Jednym z rozwiązań indywidualizacji procesu kształcenia są wyjazdy studentów do uczelni zagranicznych w celu zrealizowania indywidualnego programu studiów w ramach programu ERASMUS. W szczególnych przypadkach np. cięża, długa choroba, rekonwalescencja istnieje możliwość realizacji poszczególnych przedmiotów w systemie bezpośredniego kontaktu prowadzącego ze studentem, realizowanego również z wykorzystaniem Internetu. Obecnie na kierunku „gospodarka przestrzenna” w trybie indywidualnym studiuje jeden student uzdolniony artystycznie.

Pomoc w procesie kształcenia studentów niepełnosprawnych, stanowi specjalne stypendium dla studentów niepełnosprawnych, przyznawane zgodnie z Zarządzeniem nr 25/2011 Rektora Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 3 października 2011 r. Ponadto w wybranych salach wykładowych Wydziału został zainstalowany system z pętlą indukcyjną, który umożliwia osobom niedosłyszącym uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych.

2) Przedstawione w Raporcie samooceny i zweryfikowane w trakcie wizytacji programy kształcenia pozwalają stwierdzić, że efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Program kształcenia realizuje efekty kształcenia z uwzględnieniem specyfiki Wydziału i regionu. Realizowany program pozwala na wykształcenie absolwenta zgodnie z opisem jego sylwetki określonej w programie kształcenia. Proces kształcenia stanowi spójną całość sprzyjającą realizacji założonych celów.

Program kształcenia realizowanych na III i IV roku studiów pierwszego stopnia odpowiada wymogom określonym w standardach kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Realizowany program studiów jest prawidłowo skonstruowany, bazuje na wcześniej realizowanym, opartym na standardach kształcenia; spełnia wymogi programu opracowanego na podstawie KRK i umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia. System przypisania punktów ECTS poszczególnym przedmiotom jest prawidłowy i precyzyjnie udokumentowany w sylabusach. Pewne braki i nieścisłości w obliczeniach, dotyczące liczby punktów ECTS, wykazują programy kształcenia, w programie kształcenia na studiach stacjonarnych II stopnia nie jest spełniony warunek 50% punktów ECTS uzyskiwanych na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela. Zdecydowanej korekty wymaga rozkład obciążeń studenta w poszczególnych semestrach studiów stacjonarnych, który odbiega od 30 ECTS na semestr. Prawidłowo funkcjonuje system weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Istnieje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, poprzez wybór przedmiotów i tematyki pracy inżynierskiej lub ubieganie się o indywidualną organizację studiów.
- 2) Zakładane efekty kształcenia, przypisane im treści programowe oraz metody i formy dydaktyczne, w połączeniu z wysokokwalifikowaną kadrą nauczycieli akademickich, mających do dyspozycji bardzo dobre warunki lokalowe stanowią spójną podstawę do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

(Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

1) Na ocenianym kierunku prowadzi zajęcia 90 osób, w tym 10 profesorów, 12 dr habilitowanych, 52 doktorów i 16 pracowników bez stopnia naukowego doktora. Pracowników samodzielnych jest więc 22, czyli 24% wszystkich prowadzących zajęcia na kierunku, natomiast dominują osoby ze stopniem naukowym doktora (57,8 %). Świadczy to z jednej strony o dużych szansach i potencjalnych możliwościach awansu i dalszego rozwoju naukowego, ale jednocześnie wskazuje na pewne ograniczenia tego rozwoju (tylko trzy tytuły naukowe profesora uzyskane w ostatnim okresie przez osoby prowadzące zajęcia na kierunku „gospodarka przestrzenna”).

W zakresie układu strukturalnego rozpatrywanego pod kątem prezentowanych obszarów i dziedzin nauki należy stwierdzić, że spośród 10 osób z tytułem naukowym profesora, 5 posiada tytuł w zakresie nauk rolniczych (dyscyplina kształtowanie środowiska), 3 nauki techniczne i 1 nauki ścisłe). W przypadku osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (w sumie 10 osób) 8 osób reprezentuje obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (dyscyplina agronomia 1 osoba, ochrona i kształtowanie środowiska 5 osób, kształtowanie środowiska 2 osoby), a 2 osoby obszar nauk technicznych. W grupie pracowników tzw. samodzielnych dominują więc profesowie i doktorzy habilitowani z dziedziny nauk rolniczych, 13 osób czyli 65 % wszystkich prowadzących zajęcia, zwraca uwagę całkowity brak w tej grupie przedstawicieli nauk społecznych, mimo, że Wydział przyporządkowuje efekty kształcenia dwóm obszarom naukowym (obszar nauk rolniczych i obszar nauk społecznych). W grupie osób ze stopniem naukowym doktora obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych reprezentuje 25 nauczycieli akademickich, obszar nauk społecznych 2 osoby (są zaliczone do minimum kadrowego), obszar nauk technicznych 16 osób, obszar nauk ścisłych 5 osób i obszar nauk przyrodniczych (dziedzina nauki o ziemi, dyscyplina geografia 2 osoby. Struktura kwalifikacji kadry wskazuje więc na zdecydowaną dominację pracowników naukowych reprezentujących obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, co jest zrozumiałe patrząc na specyfikę Uniwersytetu Rolniczego imienia Hugona Kołłątaja w Krakowie, ale może utrudnić realizację efektów kształcenia.

2) Do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów Uczelnia zgłosiła 13 nauczycieli akademickich, w tym 7 samodzielnych (4 z tytułem naukowym profesora i 3 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego) oraz 6 ze stopniem naukowym doktora. W aktach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Powyższe minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 15 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na

określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”, oraz § 13 pkt. 2 tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 15, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy”.

Każdej ze zgłoszonych do minimum kadrowego osób na bieżący rok akademicki zaplanowano zajęcia dydaktyczne prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia w wymiarze przewidzianym § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego stanowiącym, iż: *„Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”.*

Wszystkie te osoby spełniają również warunek ujęty w art. 112a ust. 3 i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Oświadczenia o zaliczeniu do minimum kadrowego ocenianego kierunku zostały złożone przed rozpoczęciem roku akademickiego, nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki i przedłożyło je dla kierunku „gospodarka przestrzenna” na poziomie studiów:

- I i II stopnia – 12 osób (po 3 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 6 doktorów);
- II stopnia – 1 osoba z tytułem naukowym profesora.

Żaden ze zgłoszonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich nie przekroczył limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1 – 2 ww. Ustawy.

Zgodnie z art. 119 ust. 1. pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, akty mianowania i umowy o pracę zawierają informację, czy Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy.

Biorąc pod uwagę wymagania formalne należy stwierdzić, iż warunek minimum kadrowego jest spełniony.

Dla wszystkich zgłoszonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, a sześciu z nich (pięciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz jeden doktor) zatrudnionych jest na czas nieokreślony. Osiem z powyższych osób (po czterech samodzielnych nauczycieli akademickich i doktorów) zatrudnionych jest w Uczelni na podstawie mianowania, pozostałe na podstawie umowy o pracę. Spośród wszystkich nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe kierunku *gospodarka przestrzenna* tylko cztery osoby wchodzi w skład minimum na innych kierunkach studiów (na poziomie I stopnia). Do minimum kadrowego studiów inżynierskich pierwszego stopnia i studiów magisterskich kierunku „gospodarka przestrzenna” na ocenianym Wydziale zaliczono siedmiu pracowników samodzielnych i sześciu doktorów (razem 13 osób). Dorobek naukowy pracowników zaliczonych do minimum kadrowego jest (z jednym wyjątkiem) istotnie powiązany z efektami kształcenia na akredytowanym kierunku studiów. W minimum kadrowym znajdują się pracownicy samodzielni z dorobkiem i tytułami w zakresie *nauk technicznych* (w dyscyplinie *geodezja i kartografia*) oraz w dziedzinie *nauk rolniczych* (dyscyplina *ochrona i kształtowanie środowiska*). Zespół Oceniający uważa, że nie można zaliczyć do minimum kadrowego jednej osoby z tytułem naukowym profesora ze względu, że osoba ta reprezentuje nauki ścisłe (dyscyplina matematyka) a dorobek naukowy

i zainteresowania naukowe dotyczą matematyki, w tym w niewielkim stopniu także zastosowań matematyki w geodezji.

W grupie niesamodzielných pracowników naukowych do minimum kadrowego zaliczono dwóch doktorów z dziedziny *nauk ekonomicznych* (dyscyplina *ekonomia*), trzech doktorów w dziedzinie *nauk technicznych* (dyscyplina *geodezja i kartografia*) oraz dwóch doktorów w dziedzinie *nauk rolniczych* (dyscyplina *ochrona i kształtowanie środowiska*). Wszystkie dziedziny nauki, do których odniesiono efekty kształcenia w przyjętym programie są reprezentowane w minimum kadrowym

Oceny minimum kadrowego dokonano przy założeniu, że kierunek powinien obejmować wszystkie obszary wiedzy do których odnoszą się efekty kształcenia. Osoby reprezentujące obszar nauk technicznych (dyscyplina geodezja i kartografia) mogą być więc zaliczone do minimum kadrowego pod warunkiem, że nastąpi korekta efektów kształcenia uwzględniająca istotną rolę nauk technicznych w procesie kształcenia. Tak określone minimum kadrowe (12 osób) jest wystarczające dla zapewnienia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w ramach przyjętego programu studiów inżynierskich i magisterskich.

Z udostępnionej przez Wydział dokumentacji wynika, że – oprócz osób zaliczonych do minimum kadrowego - zajęcia dydaktyczne na kierunku *gospodarka przestrzenna* prowadzi w sumie 69 pracowników naukowo-dydaktycznych – w tym trzy doktorantki, a zajęcia z wychowania fizycznego i języków obcych dodatkowo 14 pracowników. Kadre dydaktyczną przewidywaną dla ocenianego kierunku można uznać za wystarczającą, gwarantującą realizację przyjętego programu studiów.

Dorobek naukowy i uzyskane tytuły oraz stopnie naukowe są adekwatne do programu studiów i założonych efektów kształcenia. Kierunek realizowany jest w profilu ogólnoakademickim, dorobek naukowy, głównie samodzielnych pracowników naukowych gwarantuje wykształcenie zakładanych efektów wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych w stopniu całkowicie wystarczającym. Również dorobek naukowy adiunktów wliczanych do minimum kadrowego jest adekwatny do zakładanego ogólnoakademickiego profilu kształcenia na kierunku „gospodarka przestrzenna”.

Można uznać, że uzupełniona w trakcie wizytacji lista osób proponowanych do minimum kadrowego pozwala stwierdzić, że **minimum kadrowe dla kierunku *gospodarka przestrzenna* na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego jest spełnione**. W dwóch przypadkach (w grupie adiunktów i w grupie samodzielnych pracowników naukowych) słaba aktywność publikacyjna została zastąpiona doświadczeniami praktycznymi i aktywnością w zakresie badań naukowych (realizowanych w Uczelni projektów badawczych). Różnorodność stopni naukowych pracowników samodzielnych - *nauki techniczne* w zakresie *geodezji i kartografii*, *nauki rolnicze* w zakresie *kształtowanie środowiska*, **jest wystarczająca dla kształcenia na interdyscyplinarnym kierunku *gospodarka przestrzenna***. W grupie adiunktów minimum kadrowego znajdują się dodatkowo dwie osoby z tytułami w zakresie *nauk ekonomicznych*, (dyscyplina *ekonomia*) co wydaje się niezbędne dla realizacji założonego programu kształcenia. Na podstawie informacji o formie i datach zatrudnienia osób zaliczonych do minimum kadrowego na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR w Krakowie kierunku *gospodarka przestrzenna* można uznać, że stabilność minimum kadrowego jest zagwarantowana

Relacja między liczbą nauczycieli akademickich minimum kadrowego, a liczbą studentów jest spełniona – w roku akademickim 2013/2014 wynosi 1:31., spełnia więc wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 i 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.) i gwarantuje wystarczająco dobre kontakty pracowników ze studentami. Relacja między liczbą samodzielnych pracowników naukowych, a liczbą studentów umożliwia również współpracę naukową ze studentami.

Oprócz pracowników naukowych stanowiących minimum kadrowe na kierunku *gospodarka przestrzenna* zajęcia prowadzi ogółem 69 osób, wraz z doktorantkami (bez lektorów i specjalistów od wychowania fizycznego). Udostępnione wykazy publikacji tych osób, a także informacje o ich specjalności naukowej i zawodowej pozwalają stwierdzić, że tematyka prowadzonych zajęć jest powiązana z tematyką ich działalności naukowo-badawczej pracowników. Zajęcia z zakresu *podstaw informatyki, fotogrametrii cyfrowej*, a także *fotointerpretacji* prowadzą inżynierowie, których specjalizacja i publikacje są powiązane z tematami zajęć. Zajęcia z zakresu *projektowania urbanistycznego* oraz *teorii i historii urbanistyki* prowadzi architekt. Również zajęcia o charakterze *ćwiczeń projektowych* prowadzą osoby wystarczająco przygotowane z wykształceniem inżynierskim. Warto zaznaczyć, że zajęcia z *fizyki* prowadzą doktorzy *nauk fizycznych*, zajęcia z *matematyki* doktorzy *nauk matematycznych*. Prawidłowo obsadzono także zajęcia w zakresie *budownictwa, gospodarki gruntami* oraz *kształtowania i ochrony środowiska*, zajęcia w zakresie *geografii ekonomicznej* prowadzone są przez doktora *nauk o Ziemi*. Przedmioty o profilu ekonomicznym – niezbędne dla realizacji studiów kierunku *gospodarka przestrzenna* – takie, jak *strategie rozwoju lokalnego i regionalnego, polityka regionalna*, prowadzą osoby odpowiednio przygotowane z wykształceniem ekonomicznym. Pozytywnie należy ocenić duży udział specjalistów z zakresu *geodezji i kartografii* prowadzących zajęcia również na temat *gospodarki nieruchomości*.

Można uznać, że obsada zajęć na kierunku *gospodarka przestrzenna* studiów inżynierskich i magisterskich zapewnia realizację zakładanych efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla poszczególnych modułów kształcenia.

(Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;)

Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzone w trakcie wizytacji zespołu PKA na kierunku „gospodarka przestrzenna” pokazały dobre przygotowanie merytoryczne i wystarczające umiejętności dydaktyczne pracowników. W trakcie spotkania zespołu ze studentami wskazano wysoko ocenianych dydaktyków, ale także takich, których oceniano nieco gorzej.

3) Na **Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie** funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Oceny Pracowników. Jej celem jest zapewnienie między innymi podnoszenia jakości kształcenia i zapewnienie dobrze przygotowanej kadry naukowo-dydaktycznej dla całego Wydziału, w tym dla kierunku „gospodarka przestrzenna”. Okresowa ocena pracowników obejmuje ocenę poziomu naukowego i dydaktycznego oraz ocenę zaangażowania w prace organizacyjne. Informacja o działalności nauczyciela akademickiego przygotowywana jest zgodnie z ustawowymi założeniami okresowej oceny raz na cztery lata. Z informacjami i ocenami postępów naukowych i pracy dydaktycznej jest powiązany system nagród i wyróżnień na Wydziale.

Pracownicy oceniani są na podstawie liczby grantów przyznanych na realizację badań podstawowych i rozwojowych, liczby publikacji naukowych, liczby cytowań, współpracy z

renomowanymi jednostkami naukowymi, wyróżnianych i nagradzanych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, a także liczby wypromowanych prac magisterskich nagradzanych w konkursach ogólnopolskich.

Tematyka zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników na ocenianym kierunku jest wystarczająco powiązana z posiadaną specjalnością naukową oraz publikowanymi w ostatnim okresie artykułami. Można uznać, że pracownicy podejmujący zajęcia są merytorycznie przygotowani do realizowanych tematów. Dopasowanie pracowników dydaktycznych do prowadzenia konkretnych zajęć koordynuje kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu, która koordynuje cały kierunek „gospodarka przestrzenna”. Stosowana praktyka jest wystarczająca dla połączenia tematyki badań naukowych z tematami zajęć dydaktycznych. Profil zawodowy pracowników katedr Wydziału jest istotnie powiązany z potrzebami prowadzonych przedmiotów. Pracownicy podejmują zagadnienia badawcze najczęściej powiązane z tematyką zajęć. Pozwala to kompetentnie powiązać merytorycznie działalność naukową z działalnością dydaktyczną.

W ramach spotkania z pracownikami podkreślono, że w Uczelni polityka kadrowa jest prawidłowa. System nagród sprawdza się. Dofinansowanie działalności naukowej możliwe jest z funduszy badań statutowych, ale także funduszy dziekańskich. Pracownicy dydaktyczni realizujący zajęcia na ocenianym kierunku mogą też uzyskać dodatkowe, niewielkie środki na badania naukowe oraz dofinansowanie udziału w konferencjach. Główne środki na badania naukowe pochodzą jednak z grantów, również grantów międzynarodowych, a także z podejmowanej współpracy z jednostkami terytorialnymi i instytucjami doradczymi.

System wspierający rozwój kadry naukowo-dydaktycznej obejmuje także Studium Doktoranckie. Doktoranci są włączani w proces dydaktyczny oraz badania naukowe w katedrach. Władze Wydziału i kierownicy Katedr, zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami – pierwsze zatrudnienie absolwenta Studium Doktoranckiego na okres dwóch lat – mają możliwości oceny przydatności zatrudnionego kandydata. Przyjęte rozwiązanie jest poprawne a procedury zatrudniania nie budzą wątpliwości

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz struktura kwalifikacji w pełni umożliwia osiągnięcie celów kształcenia oraz założonych efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych realizowanego aktualnie programu kształcenia kierunku *gospodarka przestrzenna* w profilu ogólnoakademickim pierwszego (studia inżynierskie) i drugiego stopnia (studia magisterskie) na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Kierunek ten ma charakter interdyscyplinarny, a jego efekty zostały osadzone w dziedzinie *nauk rolniczych*, dziedzinie *nauk ekonomicznych* (*brakuje wyraźnego nawiązania efektów w dziedzinie nauk technicznych*)

2) Dorobek naukowy pracowników tworzących minimum kadrowe kierunku *gospodarka przestrzenna* jest wystarczający. Występujące nieliczne ograniczenia aktywności publikacyjnej uzupełniają doświadczenia współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz działalność badawcza w ramach podejmowanych projektów, w tym również projektów międzynarodowych. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego jest wystarczająco powiązany z tematyką zajęć. Różnorodność dyscyplin, w jakich uzyskiwano tytuły i stopnie naukowe jest wystarczająca dla realizacji interdyscyplinarnego kierunku studiów *gospodarka przestrzenna*. Udział pracowników z wykształceniem technicznym/inżynierskim jest wystarczający dla realizacji studiów

inżynierskich kierunku gospodarka przestrzenna. W strukturze kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej występują specjaliści z zakresu *nauk ekonomicznych* a dominują zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami programowymi specjaliści z zakresu *nauk rolniczych* (wiodącą jest dziedzina nauki jest dziedzina *nauk rolniczych*; dyscyplina naukowa *ochrona i kształtowanie środowiska*, dziedzinami uzupełniającymi są: dziedzina nauk ekonomicznych, dyscyplina naukowa *ekonomia* oraz dziedzina *nauk technicznych*, gdzie nie wskazano dyscypliny, ale można przyjąć, że jest to dyscyplina *geodezja i kartografia*).

Przeprowadzone w trakcie wizytacji hospitacje pokazały, że doświadczenie i umiejętności dydaktyczne pracowników realizujących zajęcia są wysokie i należy ocenić je pozytywnie.

3. Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale sprzyja podnoszeniu kwalifikacji, wspiera rozwój naukowy pracowników i umożliwia współpracę badawczą z innymi ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w kraju (np. w ramach Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów *Gospodarka Przestrzenna*) i za granicą. Polityka ta umożliwia też wykorzystywanie w dydaktyce doświadczeń z podejmowania współpracy z jednostkami samorządów terytorialnych.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni jest całkowicie wystarczająca dla realizacji zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku. Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji korzysta z bazy dydaktycznej dwóch oddalonych od siebie budynków, głównie jednak zajęcia dla kierunku *gospodarka przestrzenna* odbywają się w budynku przy ul. Balickiej, gdzie wykorzystywana jest duża sala wykładowa, trzy sale audytoryjne, trzy sale komputerowe i cztery sale projektowe. Sale wykładowe i audytoryjne wyposażone są w projektory multimedialne i w rzutniki pisma. W salach komputerowych znajduje się 56 stanowisk, z których każde ma dostęp do sieci internetowej i intranetowej. Do dyspozycji studentów Wydział udostępnia pracownię fotogrametryczno-teledetekcyjną oraz laboratoria (np. hydrotechniczne, geotechniczne, geodezyjne i inne).

Katedra Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu w sali komputerowej prowadzi specjalistyczną pracownię GIS dla celów analiz przestrzennych (system LINUX), wykorzystuje też oprogramowanie specjalistyczne: QGIS, GRASS i Saga GIS. Ponadto w ramach ćwiczeń projektowych studenci korzystają z programów komputerowych GEONET, WinKalk, Mikromap, C-Geo, MicroStation, AutoCad, SPO-7, EwMapa, Systemu Ewidencji Gruntów i Lokali, programu Mapinfo i innych.

Baza dydaktyczna, w tym laboratoria komputerowe i stosowane oprogramowanie oraz dostęp do studentów do Internetu, jest wystarczająca dla realizacji programu studiów oraz osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Z opinii studentów przedstawionej w trakcie spotkania z ZO PKA wynika, że baza dydaktyczna jaką dysponuje Wydział umożliwia studentom wizytowanego kierunku osiąganie zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów sale dydaktyczne są odpowiednio przystosowane i wyposażone w odpowiedni sprzęt oraz niezbędne oprogramowanie. Z opinii przedstawionej przez studentów wynika także, że niektóre przedmioty, do których realizacji studenci używają komputerów, zgodnie z planem zajęć odbywają się w salach, które nie są

wyposażone w sprzęt komputerowy, który w takich sytuacjach studenci są zmuszeni przynosić we własnym zakresie.

Studenci kierunku „gospodarka przestrzenna” mogą korzystać z Biblioteki Głównej Uczelni dysponującej bogatym księgozbiorem, obejmującym dziedziny wiedzy reprezentowane przez wszystkie oferowane kierunki kształcenia. Biblioteka zapewnia też dostęp do czytelni studenckich wyposażonych w terminale komputerowe, możliwość wyszukiwania i zamawiania książek i skryptów on-line oraz dostęp na miejscu do tematycznych baz danych związanych ze studiowaną dziedziną.

Zbiory Biblioteki Głównej Uczelni obejmują działy powiązane z ocenianym kierunkiem, takie jak: geologia, gospodarka przestrzenna, geodezja, statystyka, ekonomia, zarządzanie. Księgozbiór zgromadzony w tych działach jest wystarczający dla realizacji procesu dydaktycznego i przygotowywania prac dyplomowych. W Bibliotece znajduje się czytelnia dysponująca 109 miejscami dla czytelników. Studenci mogą w niej korzystać z baz danych i czasopism, również bezpośrednio dotyczących ocenianego kierunku (*Samorząd Terytorialny, Studia Regionalne i Lokalne, Wycena Nieruchomości, Ochrona Środowiska i Zasobów Naturalnych, Ekonomista i inne*). Należy zwrócić uwagę na uzupełnienie zbiorów bibliotecznych o wartościowe pozycje z zakresu gospodarki przestrzennej takie, jak Biuletyny i Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN w Warszawie, a także np. przydatne dla studentów czasopisma Studia Miejskie (Uniwersytet Opolski).

Można dodać, że kadra dydaktyczna Katedr obsługujących zajęcia kierunkowe dysponuje w pomieszczeniach katedralnych podręcznymi zbiorami publikacji, które też mogą być udostępniane studentom (głównie seminarzystom).

Kierunek „gospodarka przestrzenna” realizowany jest w profilu studiów ogólnoakademickich. Efekty praktyczne, niezbędne dla wykształcenia zakładanych umiejętności kierunkowych, w tym także umiejętności inżynierskich, osiągane są w ramach ćwiczeń, zajęć projektowych i laboratoryjnych oraz zajęć w terenie (np. geodezja). Warunki bazy dydaktycznej, sprzęt potrzebny dla realizacji zajęć o charakterze inżynierskim oraz przyrodniczym, są całkowicie wystarczające dla osiągnięcia zakładanych efektów.

Wykształcenie zakładanych umiejętności absolwentów na kierunku „gospodarka przestrzenna” istotnie uzupełnia zaplanowana w programie studiów pierwszego stopnia praktyka zawodowa, która trwa cztery tygodnie. Studenci odbywają praktykę na podstawie porozumienia o odbyciu praktyki lub umowy o pracę. W trakcie trwania praktyki biorą udział w pracach jednostek poznając w ten sposób ich strukturę i funkcjonowanie. Po drugim roku na kierunku *gospodarka przestrzenna* odbywa się praktyka zawodowa (6 punktów ECTS) w urzędach administracji publicznej i firmach prywatnych merytorycznie powiązanych z tematyką studiów (firmy doradcze, firmy projektowe, biura obrotu nieruchomości).

Miejsca odbywania praktyk są odpowiednio dobierane, a jednostką odpowiedzialną formalnie za jej przeprowadzenie jest Biuro Karier i Kształcenia Praktycznego Uczelni (umowy o praktyce). Merytoryczny nadzór nad realizacją praktyki sprawować powinna osoba powiązana z prowadzeniem zajęć na kierunku „gospodarka przestrzenna”, która kontaktuje się z opiekunem praktyk w jednostce, gdzie ta praktyka się odbywa. Tylko wtedy będzie możliwość stwierdzenia czy praktyka zapewniła realne wzmocnienie wykształcanych umiejętności. Pełnomocnik Dziekana zaliczający praktyki obsługuje wszystkie realizowane na Wydziale kierunki, a specyfika każdego z tych kierunków może wymagać specjalistycznej wiedzy. Przykładowo praktyka dla ocenianego kierunku będzie odbywać się w jednostkach, z którymi podpisano porozumienia o współpracy (podpisano dotychczas z czterema gminami). Wymienić można porozumienie z Urzędem Gminy Sułoszowa i Urzędem Gminy Zielonki. Na

mocy tych porozumień Uczelnia i Gmina postanowiły „*prowadzić bezpośrednią współpracę w dziedzinie badań naukowych i prac studialnych, koncepcyjnych, projektowych, wszelkiego rodzaju ekspertyz i opinii oraz studenckich prac dyplomowych z zakresu inżynierii środowiska, geodezji, planowania i gospodarki przestrzennej*”. Porozumienie dotyczy współpracy naukowo-badawczej, ale może też być wykorzystywane w trakcie dyskusji o programach kształcenia oraz możliwości przyjmowania studentów na praktyki.

Praktyka zawodowa jest najczęściej powiązana ze specyfiką przygotowywanej przez studentów pracy dyplomowej-inżynierskiej, a w czasie jej trwania studenci gromadzą niezbędne materiały źródłowe do napisania tej pracy. Zaliczenia praktyki dokonuje pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na podstawie prowadzonego przez studenta dziennika praktyki oraz oceny wystawionej przez opiekuna praktyki (pracownik jednostki, w której odbywa się praktyka). Z informacji przedstawionych przez władze Wydziału wynika, że studenci odbywają praktyki zarówno w miejscach polecanych przez Wydział, jak i w miejscach, które sami znajdują. Każde z takich miejsc sprawdzane jest pod kątem czy student może osiągnąć zakładane efekty kształcenia w trakcie realizacji praktyk w tej jednostce. Z opinii przedstawionej przez studentów wynika, że dobierają oni miejsca praktyk pod kątem przyszłej pracy zawodowej oraz swoich zainteresowań.

Przyjęte rozwiązania organizacji praktyk zawodowych dla studentów oraz warunki przeprowadzania zajęć w terenie (część ćwiczeń), zajęć projektowych oraz ćwiczeń dla kierunku „gospodarka przestrzenna” na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji można uznać za poprawne.

Rozwiązania organizacji kształcenia w ramach ocenianego kierunku zapewniają indywidualizację procesu kształcenia studentów. Studenci niepełnosprawni mogą uzyskać specjalne stypendium. Dla potrzeb studentów niedosłyszących w dwóch wybranych salach wykładowych zainstalowano specjalny system ułatwiający kształcenie. Infrastruktura dydaktyczna wymaga jednak dalszego doskonalenia dla umożliwienia kształcenia studentów niepełnosprawnych ruchowo. Studenci wizytowanego kierunku zajęcia odbywają głównie w nowo wybudowanym budynku wyposażonym w rampy podjazdowe, windy oraz szerokie drzwi umożliwiające poruszanie osobom z niepełnosprawnością ruchową. Niewielka część zajęć odbywa się w budynku przy ulicy Mickiewicza gdzie również mieści się biblioteka wydziałowa, budynek ten również jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału zapewnia warunki osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wyposażenie laboratoriów komputerowych wraz ze stosowanym specjalistycznym oprogramowaniem tworzy możliwości nowoczesnego kształcenia umiejętności informatycznych w zakresie inwentaryzowania zasobów, projektowania zagospodarowania w przestrzeni, analizowania antropopresji na środowisko przyrodnicze i wielu innych. Wyposażenie Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji w sprzęt niezbędny do przeprowadzania ćwiczeń w terenie należy ocenić wysoko. Praktyka zawodowa organizowana jest poprawnie w trakcie studiów pierwszego stopnia, dobór podmiotów w których może się ona odbywać nie budzi zastrzeżeń. Zajęcia ćwiczeniowe, projektowe, laboratoria komputerowe, zajęcia w terenie i praktyki zawodowe istotnie podnoszą możliwości wykształcenia zakładanych efektów w zakresie umiejętności.

Zbiory biblioteczne w Bibliotece Głównej wymagają pewnego uzupełnienia o wybrane publikacje i czasopisma, można je uznać za wystarczające dla potrzeb realizacji procesu dydaktycznego. Wskazane jest stopniowe uzupełnianie księgozbioru o publikacje KPZK PAN, a także inne specjalistyczne czasopisma. Infrastruktura dydaktyczna wymaga uzupełnienia o zapewnienie możliwości uczestnictwa w zajęciach osób niepełnosprawnych ruchowo.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji prowadzi kierunek *gospodarka przestrzenna* w profilu ogólnoakademickim dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Prowadzenie badań naukowych przez pracowników poszczególnych Katedr zapewnia właściwą realizację procesu dydaktycznego, a wyniki badań mogą być wykorzystywane w trakcie zajęć.

W *Raporcie samooceny* przedstawiono informacje na temat badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „gospodarka przestrzenna”, którzy są zatrudnieni w 10 Katedrach Wydziału. Informacje o tematyce tych badań są bardzo wyczerpujące.

Szczególnie należy podkreślić jakość i wpływ na proces dydaktyczny kierunku *gospodarka przestrzenna* badań prowadzonych w następujących katedrach: *Katedrze Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu, Katedrze Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii, Katedry Budownictwa Wiejskiego, Katedrze Ekologii, Klimatologii i Ochrony Powietrza, Katedrze Melioracji i Ochrony Środowiska oraz Katedrze Rekultywacji Gleb i Ochrony Torfowisk*. Wyniki badań prowadzonych w pozostałych Katedrach także mogą być wykorzystywane do przygotowywania oraz w trakcie zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku.

Na szczególne podkreślenie zasługują interdyscyplinarne badania dotyczące przyrodniczych, ekonomicznych, prawnych, technicznych i architektonicznych podstaw rozwoju przestrzeni wiejskiej prowadzone w *Katedrze Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu*. Wiele tematów tych badań realizowanych było przy współpracy międzynarodowej i współfinansowanych ze środków unijnych, a także polsko-norweskiego funduszu badań naukowych i programu Poland-China Scientific. Informacje przekazane w trakcie wizytacji przez kierownika Katedry pokazują, że w latach 2010-2013 Katedra realizowała dwa projekty naukowo-badawcze (1. w ramach Polsko-Norweskiego Funduszu Badań Naukowych i 2. w ramach Polsko-Chińskiej Współpracy Naukowo-Technicznej), dwa projektu UE w ramach programu TEMPUS. W tym samym czasie w katedrze opublikowano 5 monografii i podręczników oraz 23 artykuły, w tym jeden w czasopiśmie z Listy Filadelfijskiej. Osiągnięcia publikacyjne i badawcze *Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu* oraz ich wpływ na procesy dydaktyczne jest duży i należy go ocenić pozytywnie. Warte podkreślenia są także analizy przestrzenne przebudowy obszarów wiejskich Polski Południowo-Wschodniej prowadzone w *Katedrze Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii*. Zastosowane w tych badaniach metody oceny wiejskich układów gruntowych pozwalają obiektywizować oceny przy wykorzystaniu nowoczesnych metod naukowych. Również wyniki badań prowadzonych w tej Katedrze mają bardzo duży związek z ocenianym kierunkiem studiów.

Pozytywnie można oceniać także potencjalny wpływ na procesy dydaktyczne, w ramach ocenianego kierunku, tematyki i jakości badań prowadzonych w *Katedrze Budownictwa Wiejskiego* oraz pozostałych Katedrach.

Studenci kierunku *gospodarka przestrzenna* mają możliwość uczestniczenia w pracach naukowo-badawczych prowadzonych przez pracowników naukowych Wydziału. Współpraca odbywa się w ramach działalności statutowej Katedr. Wyniki prac badawczych prowadzonych wspólnie przez studentów i pracowników są wykorzystywane w przygotowywaniu prac inżynierskich i magisterskich.

Studenci mają też możliwość publikacji wspólnej z promotorami wyników wybranych prac dyplomowych. W trakcie wizytacji udostępniono nadbitkę artykułu przygotowanego na podstawie jednej z prac inżynierskich (czasopismo: *Komisji Technicznej Infrastruktury Wsi PAN*, Oddz. w Krakowie, *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich*, nr 3/II/2013). Potwierdza to możliwość wspólnych publikacji promotorów i dyplomantów.

Program kierunku studiów wykorzystuje doświadczenia *Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Gospodarka Przestrzenna*, której członkiem jest również Uniwersytet Rolniczy w Krakowie. W ramach Unii Wydział współpracuje z takimi uczelniami, jak: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Poznaniu i Katowicach, Uniwersytet Łódzki, SGGW, a także Politechniką Warszawską i Gdańską. Wymiana doświadczeń naukowych oraz dydaktycznych w ramach współpracy w Unii pozwala wykorzystywać doświadczenia dydaktyczne, a także naukowe.

Należy podkreślić zaangażowanie Katedr prowadzących zajęcia dydaktyczne i badania z zakresu gospodarowania przestrzenią w projekty międzynarodowe. Współpraca obejmuje takie uczelnie, jak: Politechnikę i Uniwersytet Rolniczy we Lwowie, a także uczelnie norweskie, szwedzkie, fińskie i rosyjskie.

Zakres współpracy międzynarodowej prowadzonych badań jest bardzo obszerny i przynosi pozytywne efekty również w zakresie publikacji. Dotychczasowa wymiana międzynarodowa studentów jest jednak niewielka.

W ramach współpracy w kraju Wydział podpisuje porozumienia o współpracy z gminami, dla których oferuje się opracowywać systemy informacji przestrzennej oraz wdrożenie tego systemu w struktury sieci komputerowej urzędu, a także inne usługi badawczo-rozwojowe, w tym kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę środowiska kulturowego terenów wiejskich woj. małopolskiego. Zakres proponowanej współpracy z gminami stwarza możliwości praktycznego wykorzystywania wyników badań. Można uznać, że współpraca Wydziału z gminami wpływa i będzie wpływać w przyszłości na proces dydaktyczny. Współpraca katedr koordynujących kierunek „gospodarka przestrzenna” z interesariuszami zewnętrznymi, szczególnie jednostkami doradczymi i instytucjami zarządzającymi zrównoważonym rozwojem regionalnym i lokalnym powinna być kontynuowana i rozszerzana. Pożądane jest utworzenie rady interesariuszy zewnętrznych - pracodawców i doradców praktycznych - dla konsultacji programu studiów dla kierunku, albo wyodrębnienie z Wydziałowej Rady Interesariuszy, działającej od października 2013r., „ciała”, które zabierze głos w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów.

Na wizytowanym kierunku prowadzone są badania naukowe, w których udział brać mogą studenci. Efektem takich badań są publikacje naukowe z udziałem studentów, jednakże z dokumentów przedstawionych przez Uczelnię nie wynika jednoznacznie w ilu publikacjach naukowych udział brali studenci. Studenci zaangażowani w badania naukowe mogą na tej podstawie indywidualizować swój proces kształcenia w formie indywidualnego planu i

programu studiów, indywidualnych studiów międzyobszarowych oraz indywidualnej organizacji studiów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie byli dostatecznie poinformowani o badaniach naukowych realizowanych na Wydziale, a także o tym, że sami mogą brać w nich udział, o takiej możliwości wiedzieli jedynie nieliczni studenci aktywnie działający w kole naukowym. Część studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA wyraziła opinię, że chętnie brali by oni udział w badaniach naukowych, jednakże nie wiedzieli o takiej możliwości. W celu zwiększenia zainteresowania wśród studentów, a także liczby studentów biorących udział w badaniach studenci mogliby być informowani przez nauczycieli akademickich o projektach prowadzonych na Wydziale.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Badania naukowe prowadzone na katedrach Wydziału, szczególnie w Katedrze Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu oraz Katedrze Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii należy ocenić wysoko. Wpływ tych badań na procesy kształcenia (programy studiów i treści zajęć) należy ocenić wysoko. Przyjęte rozwiązania – podpisane umowy z gminami – stwarzają możliwości włączania studentów w działalność badawczą, konieczna jest jednak bardziej kompleksowa informacja na ten temat. Szczególnie należy podkreślić międzynarodową współpracę naukowo-badawczą Katedr, których pracownicy prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku. Wskazane jest zwiększenie udziału interesariuszy zewnętrznych, głównie instytucji krajowych w procesach ewentualnego modernizowania treści kształcenia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1).W procesie rekrutacji na wizytowany kierunek uczestniczyć mogą kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, w przypadku studiów I stopnia, natomiast w przypadku studiów II stopnia osoby z tytułem magistra lub inżyniera z gospodarki przestrzennej lub dziedzin pokrewnych. W opinii Zespołu Oceniającego należy bardziej sprecyzować co rozumie się pod pojęciem „dziedziny pokrewne „. Rekrutacja na studia I stopnia odbywa się w formie konkursu świadectw maturalnych, w trakcie którego pod uwagę brany jest wynik egzaminu maturalnego z jednego z wymienionych przedmiotów: matematyka, geografia, informatyka. W opinii studentów proces rekrutacji nie zawiera regulacji dyskryminujących którąś z grup społecznych, a także umożliwia przyjęcie liczby kandydatów adekwatnej do możliwości dydaktycznych jednostki.

2).W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system oceny osiągnięć jest transparentny i obiektywny, tylko w pojedynczych przypadkach studenci mają poczucie niesprawiedliwego oceniania, m.in. gdy czują, że powinni zaliczyć egzamin otrzymując z niego ocenę niedostateczną.

Z opinii przedstawionej przez studentów wizytowanego kierunku wynika, że mają oni dostęp do swoich prac zaliczeniowych, a także do informacji zwrotnej o popełnionych błędach.

Studenci w trakcie spotkania przekazali informację, że już na początku realizacji kursów są zapoznawani przez nauczycieli akademickich z zagadnieniami obowiązującymi na zaliczeniach, a zagadnienia te są przestrzegane.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wiedzieli o możliwości powtórzenia egzaminu oraz o możliwości przystąpienia do egzaminu komisyjnego, jednakże do tej pory nie korzystali w takiej możliwości. Według studentów zaliczenia adekwatne są do formy zajęć, tzn. na zajęciach praktycznych w trakcie zaliczenia sprawdzane są umiejętności, a nie tylko sama wiedza.

3) Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA posiadali informację dotyczące wymian studenckich realizowanych w ramach programu Erasmus. Według studentów oferta wymian studenckich prezentowana przez Wydział nie pokrywa się z lektoratami przewidzianymi przez program studiów, co w opinii studentów jest największą przeszkodą w chęci korzystania z wymian studenckich, jednakże w opinii władz wydziału oferta wymian jest zbieżna z ofertą lektoratów, a studenci po prostu boją się uczestniczyć w wymianach międzynarodowych m.in. z powodu obawy o nieznaną sobie języka obcego na odpowiednim poziomie.

Z informacji przedstawionych przez Wydział wynika, że studenci wizytowanego kierunku nie biorą udziału w międzynarodowych wymianach studenckich. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wiedzą, że punkty ECTS umożliwiają im zaliczanie przedmiotów po powrocie z wymian studenckich, jednakże z powodu braku osób, które korzystałyby z wymian studenckich nie można stwierdzić jak w rzeczywistości funkcjonuje ten system.

4) Świadczenia pomocy materialnej na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie przyznawane są na podstawie *Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie*, regulamin ten został wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 57/2013 Rektora Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 1 października 2013 r. Na wizytowanym kierunku studenci mogą ubiegać się o wszystkie świadczenia przewidziane w art. 173 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.). Stypendium rektora dla najlepszych studentów przyznawane jest przez Odwoławczą Komisję Stypendialną, której rektor przekazał uprawnienia w tym zakresie. Większość składu Komisji stanowią studenci, którym wsparcie administracyjne i prawne zapewniają pracownicy Uczelni. Stypendium rektora przyznawane jest studentom, którzy w roku poprzednim uzyskali średnią arytmetyczną ocen co najmniej 4,0 lub wykazują wysokie osiągnięcia artystyczne, sportowe lub naukowe. Stypendium socjalne przyznawane jest studentom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Dodatkowo może być ono zwiększone zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych otrzymać może student z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem uprawnionego organu. Wysokość stypendium uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności. Stypendium socjalne i specjalne dla osób niepełnosprawnych przyznawane są przez Wydziałowe Komisje Stypendialne, które również zbierają wnioski w sprawie zakwaterowania w Domach Studenckich Uczelni. Miejsca w Domach Studenckich przyznawane są centralnie przez Odwoławczą Komisję Stypendialną. Studenci mogą również ubiegać się o zapomogę w przypadku znalezienia się w trudnej, przejściowej sytuacji losowej, w wyniku której pogorszyła się sytuacja finansowa studenta. Zapomogi przyznawane są przez Wydziałowe Komisje Stypendialne. Na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji funkcjonuje Wydziałowa Komisja Stypendialna, w której większość składu stanowią studenci.

Studenci wyrazili opinię, że mają dostęp do informacji związanych z systemem świadczeń pomocy materialnej funkcjonującym na Uczelni poprzez stronę internetową Uczelni oraz Samorząd Studentów. W razie dodatkowych pytań oraz wątpliwości przy wypełnianiu

wniosku mogą zwrócić się o pomoc do osób pracujących w dziekanacie wydziału oraz do Samorządu Studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie wiedzieli o możliwościach indywidualizacji procesu kształcenia. Stwierdzi również, że brak możliwości wyboru specjalności na II stopniu oraz uboga oferta przedmiotów obieralnych nie umożliwia im ukierunkowania swojego wykształcenia. Analiza dokumentów przedstawionych Zespołowi Oceniającemu nie potwierdza jednak tego zarzutu i świadczy raczej o niewielkiej aktywności studentów w tym zakresie. Zaleca się jednak poprawić informację na temat wyboru specjalności i włączyć w tą działalność przedstawicieli studentów. Studenci obecni na spotkaniu wyrazili opinię, że mogą korzystać z pracowni znajdujących się na Wydziale, poza godzinami zajęć po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem akademickim. Studenci obecni na spotkaniu wyrazili opinię, że w przypadku jakichkolwiek problemów czy wątpliwości zawsze udają się do władz dziekańskich, głównie prorektora ds. studenckich, które są dla nich dostępne w godzinach konsultacji.

W opinii studentów informacje zawarte w sylabusach są kompletne, a także przydatne, ponieważ zawierają zakres materiału realizowanego w trakcie zajęć, zakładane efekty kształcenia, formę zaliczenia przedmiotu, a także polecaną literaturę.

Z informacji przedstawionej przez władze wydziału wynika, że na wizytowanym kierunku działają dwa koła naukowe: Koło Naukowe Geodetów oraz Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej. Z opinii przedstawionej przez studentów wynika, że koła naukowe prowadzą działalność promującą Wydział oraz kierunek. Przedstawiciele kół naukowych przekazali informację, że obecnie są na etapie tworzenia przewodnika dla studentów wizytowanego kierunku opisującego jakie zawody mogą podjąć absolwenci kierunku gospodarka przestrzenna. Z opinii przedstawionej przez studentów działających w kole naukowym wynika, że mogą oni liczyć na pomoc materialną oraz merytoryczną ze strony Uczelni, a także Wydziału.

W Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie funkcjonuje 12 organizacji studenckich zrzeszających studentów. Jedynym reprezentantem ogółu studentów Uniwersytetu Rolniczego jest Samorząd Studentów, który działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studentów, którego zgodność z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym została stwierdzona *Uchwałą nr 53/2013 Senatu Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 28 czerwca 2013 r.* Z opinii przedstawionej przez członków Samorządu Studentów wynika, że mają oni zapewnione ze strony Wydziału wsparcie materialnej i merytoryczne. Na Uczelni działa również chór, teatr i kilka kabaretów.

Studenci obecni na spotkaniu wiedzieli o funkcji opiekuna rocznika, który powinien wspierać studentów w przypadku wystąpienia problemów na linii studenci – nauczyciel akademicki, a także w przypadku problemów pojedynczych osób, jednakże studenci stwierdzili, że wszystkie problemy i wątpliwości wyjaśniają bezpośrednio z władzami dziekańskimi.

Z opinii studentów wynika, że nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w godzinach wyznaczonych przez siebie konsultacji, a niektórzy z nich godziny konsultacji ustalają bezpośrednio ze studentami.

Studenci wyrazili opinię, że nie są w pełni zadowoleni ze sposobu doboru promotorów. W ich opinii elementem decydującym powinna być średnia arytmetyczna ocen studenta, a nie kolejność zgłoszeń, opinia ta wynika z rozczarowania studentów, że mimo wysokiej średniej i dobrych ocen nie mogą oni dostać się do wybranego przez siebie promotora, którego działalność naukowa jest związana z zainteresowaniem studentów, a często muszą pisać

pracę niezwiązaną ze swoimi zainteresowaniami, m.in. z powodu przeciążenia systemu informatycznego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, że obsługa dziekanatu jest merytorycznie przygotowana do udzielania im odpowiedzi, a także pomocy w wypełnianiu różnych dokumentów związanych z procesem kształcenia. W opinii studentów dziekanat otwarty jest w odpowiednich dla nich godzinach, co umożliwia im sprawne załatwienie wszelkich spraw związanych z realizowanym kształceniem.

Na Wydziale znajduje się biblioteka. W opinii studentów zbiory biblioteki są wystarczające dla ich potrzeb, a w przypadku braku możliwości wypożyczenia książki z powodu braku egzemplarza zawsze mogą skorzystać z książki w czytelni. W opinii studentów liczba miejsc przewidzianych w bibliotece jest wystarczająca, a godziny jej pracy umożliwiają im swobodne korzystanie z jej zasobów. Studenci jako duży minus nowego budynku Wydziału wskazali brak sieci internetowej.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, że są niezadowoleni z harmonogramu zajęć, ponieważ zawiera on wiele okienek, przez co bardzo często są na Uczelni od samego rana do wieczora, dodatkowym utrudnieniem dla studentów jest brak stołówki, w której w czasie okienek mogli by zjeść ciepły posiłek. Z opinii przedstawionej przez studentów wynika, że zgłaszali oni swoje uwagi dotyczące planu zajęć w dziekanacie właściwym dla wizytowanego kierunku, jednakże nic nie zostało zmienione.

W budynku, w którym studenci wizytowanego kierunku mają większość zajęć dydaktycznych znajduje się bufet, jednakże w opinii studentów jedzenie, które można w nim kupić jest niskiej jakości, a także drogie. Studenci zwrócili uwagę na brak stołówki, w której mogli by zjeść ciepły obiad, a nie tylko zapiekanki. Problem ten został podniesiony w rozmowach z dziekanem Wydziału a następnie z rektorem uniwersytetu. Władze zobowiązały się do pilnego rozwiązania tego problemu.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1)** W opinii studentów zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.
- 2)** W opinii studentów system oceny osiągnięć zorientowany jest na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.
- 3)** Studenci wizytowanego kierunku nie wykorzystują możliwości uczestnictwa w wymianach międzynarodowych, tłumacząc to niespójnością oferty lektoratów z oferowanymi wymianami.
- 4)** W opinii studentów system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1). Senat Uczelni podjął w dniu 26 stycznia 2007 r. Uchwałę nr 5/2007 wprowadzającą w Akademii Rolniczej Uczelniany System jakości Kształcenia. Podstawy funkcjonowania w Uczelni Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (zwanego dalej WSZJK lub Systemem) określone zostały Zarządzeniami Rektora Uczelni z 30 maja 2007 r.: Nr 15/2007 w sprawie: *wprowadzenia Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia w AR*;

Nr 16/2007 w sprawie: *hospitacji zajęć dydaktycznych* oraz Nr 17/2007 w sprawie: *oceny przez studentów zajęć dydaktycznych oraz zasięgania opinii absolwentów o jakości kształcenia*. System wprowadzony został w Uczelni od roku akademickiego 2007/2008, a jego działania obejmują:

- monitorowanie standardów kształcenia - analizę i ocenę zgodności programów, dobór kadry nauczającej z dorobkiem naukowym lub/i dydaktycznym z zakresu kierunku, obsada zajęć;
- oceny przebiegu procesu kształcenia - analiza dokumentacji obejmującej m.in. charakterystykę kierunku, sylwetkę absolwenta, program kształcenia, sylabusy, praktyki, wymagania egzaminacyjne, w tym dyplomowe oraz tryb i sposób przeprowadzanych hospitacji zajęć dydaktycznych;
- ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć oraz wyposażenia sal dydaktycznych - na podstawie dokumentacji i wizytacji zajęć, dotyczy wszystkich typów pomieszczeń dydaktycznych, ich wyposażenia, w tym w środków audiowizualnych oraz dostępu studentów do komputerów, biblioteki i czyteln i dostęp studentów do komputerowych baz danych i katalogów;
- ocenę dostępności informacji na temat kształcenia.

Ponadto na kadencję 2012-2016 powołane zostały następujące gremia:

- przez Senat Uczelni - m. in. Senacka Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich. Senacka Komisja ds. Oceny Kadry oraz Senacka Komisja ds. Analiz i Odwołań (Uchwały: Nr 75/2012 z dnia 28 września 2012 r. oraz Nr 82/2012 z dnia 26 października 2012 r.);
- przez Rektora – Rektorska Komisja ds. Nagród opiniująca wnioski o przyznanie nagród oraz Rektorska Komisja ds. Własnego Funduszu Stypendialnego corocznie przeprowadzająca, wśród pracowników i studentów, konkursy na stypendia naukowe (Zarządzenie Nr 48/2012 z dnia 22 listopada 2012 r.).

W dniu 15 marca 2013 r. Rektor Uczelni na mocy Zarządzenia Nr 17/2013 powołał na kadencję 2012-2016 Pełnomocników Rektora, w tym Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Zgodnie z § 4 pkt. 1 Statutu Uczelni działalność wydziałów organizują i prowadzą rady wydziałów i dziekani. Rada Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji UR w Krakowie podejmuje decyzje odnoszące się do tworzenia i prowadzenia kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale, jednak zatwierdzanie uchwał Rady Wydziału leży w kompetencji Senatu Uczelni, jako organu nadrzędnego. Rada Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji powołuje także wydziałowe komisje mające wpływ na jakość kształcenia na Wydziale m.in. powołane Uchwałą Nr 115/2012 Rady Wydziału z dnia 17 października 2012 r. na kadencję 2012-2016 Wydziałowe Komisje: ds. Dydaktycznych i Studenckich kierunku „gospodarka przestrzenna” (jest ciałem doradczym Prodziekana ds. Studenckich na ocenianym kierunku studiów i m.in.: przedstawia propozycje zmian w programie studiów oraz zmian w zakresie punktacji ECTS, bierze udział w tworzeniu i korekcie KRK, opiniuje propozycje tematów prac dyplomowych oraz zagadnień do egzaminu dyplomowego, podejmuje działania dotyczące podnoszenia jakości kształcenia, w szczególności w oparciu o opinie studentów); ds. Rozwoju WISIG (m.in. opiniująca i proponująca skład wydziałowych ciał doradczych oraz pełnomocników ds. współpracy z jednostkami samorządowymi i gospodarczymi np. Rady Interesariuszy); ds. Nagród i Odznaczeń (oceniająca i opiniująca podania pracowników Wydziału w sprawie odznaczeń państwowych, nagród Ministra, ministerialnych, nagród JM Rektora Uczelni, przedstawiająca wnioski w sprawie Regulaminu ds. Nagród i Odznaczeń); ds. Oceny Pracowników (przeprowadzająca okresową ocenę

działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników Wydziału oraz prowadząca dokumentację związaną z powyższą oceną).

Ważną rolę w procesie kształtowania jakości kształcenia pełni Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia powołana Uchwałą Nr 142/2012 Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji z dnia 19 grudnia 2012 r.; w tejże Uchwale zatwierdzony został również Regulamin Komisji, w której skład wchodzi dwa Zespoły: Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (powołany w celu realizacji całokształtu działań związanych z systematyczną dbałością o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia) oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (podejmujący całokształt działań w zakresie systematycznej oceny jakości kształcenia). Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: monitorowanie jakości i standardów kształcenia poprzez ocenę postępów studentów oraz procesu dydaktycznego, ocenę i weryfikację zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia, ocenę doskonalenia programów kształcenia, ocenę i monitorowanie infrastruktury dydaktycznej, warunków nauczania oraz kwalifikacji nauczycieli akademickich, zapewnienie udziału studentów, doktorantów i interesariuszy zewnętrznych w ocenie i weryfikowaniu jakości procesu kształcenia, ocenę mobilności studentów, badanie losów absolwentów Wydziału, budowanie kultury jakości kształcenia oraz dostosowywanie ofert edukacyjnej do rynku pracy. Pracą powyższych gremiów kierują Przewodniczący: Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołów Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia powołani Uchwałami Rady Wydziału z dnia 19 grudnia 2012 r. (odpowiednio: Nr 143 i 144 /2012). Skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia zatwierdzony został Uchwałą Nr 3/2013 Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji z dnia 16 stycznia 2013 r., a uzupełnienie jej składu nastąpiło na mocy Uchwały Nr 176/2013 Rady Wydziału z dnia 11 grudnia 2013 r. Z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia sporządza się protokoły, które przekazywane są Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Studenckich. Ponadto Przewodniczący Komisji raz w roku przedstawia Radzie Wydziału roczny raport z pracy Zespołów oraz wnioski wynikające z kontroli jakości kształcenia na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji. Podczas wizytacji okazano raporty z oceny Wydziałowego Systemu jakości Kształcenia za lata akademickie: 2011/2012 oraz 2012/2013.

Istotną rolę w zapewnieniu wysokiej jakości procesu kształcenia studentów, ocenie i weryfikowaniu efektów kształcenia, wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, wraz z monitoringiem kariery zawodowej absolwentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego odgrywa powołany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zespół ten, w wyniku systematycznego monitoringu i analizy procesu dydaktycznego, raz w roku akademickim, na ostatnim posiedzeniu Rady Wydziału przed przerwą wakacyjną, przedstawia raport oceny jakości kształcenia Wyniki tego raportu, po wcześniejszej dyskusji, zatwierdzane są przez Radę Wydziału. W trakcie tego posiedzenia Rady Wydziału dokonana zostaje również weryfikacja działań Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia. Stanowi to sposób oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości, tj. Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Należy podkreślić, że Wydział bardzo precyzyjnie określił zakres kompetencji obu zespołów wchodzących w skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia tzn. Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia. Spotkanie z członkami obu wymienionych zespołów i całą Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, w którym uczestniczył również Pełnomocnik Rektora Uniwersytetu Rolniczego potwierdziło, że oceniana jednostka podjęła wiele zadań zmierzających do zapewnienia

wysokiej jakości kształcenia. **Stworzony system zarządzania procesem kształcenia jest przejrzysty, zrozumiały dla pracowników i studentów, działa w sposób kompleksowy i systematyczny**, co potwierdzają również przedłożone Zespołowi Oceniającemu protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Raport roczny za rok akademicki 2012/2013, który wskazuje na konkretne działania dotyczące np. monitorowania procesu kształcenia, weryfikacji osiągania efektów kierunkowych i przedmiotowych.

Zgodnie ze Statutem Uczelni, organem jednoosobowym kierującym Wydziałem jest Dziekan, odpowiadający za realizację uchwał Senatu i Rady Wydziału, doskonalenie procesu kształcenia oraz reprezentujący Wydział w Uczelni. Wymienione powyżej Wydziałowe Komisje wspierają Dziekana w zakresie zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku oraz oceną i analizą osiąganych efektów kształcenia i doskonaleniem programu studiów i metod jego realizacji.

W dniu 19 grudnia 2012 r. Uchwałą Nr 145/2012 Rada Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji powołała również Radę Interesariuszy - kolegialny organ opiniotwórczy i doradczy Wydziału. W wymienionej Uchwale zatwierdzono także Regulamin Rady, zgodnie z którym w skład Komisji wchodzi przedstawiciele: organów państwowych; organów samorządu terytorialnego i zawodowego; instytucji oraz stowarzyszeń naukowych i zawodowych; pracodawców, organizacji pracodawców i samorządu gospodarczego; przedsiębiorstwa i instytucji finansowych: Dziekani: obecny i z poprzedniej kadencji, a także inne osoby właściwe w sprawach merytorycznych. Z powyższego dokumentu wynika również, iż do zadań Rady Interesariuszy należy m.in. wyrażanie opinii o ogólnych kierunkach działania Wydziału oraz promowanie Wydziału w kraju i za granicą. Z posiedzeń omawianego gremium sporządzane są protokoły. Efektywność Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia wymaga nie tylko stworzenia kompleksowego i przejrzystego systemu, ale także opracowania określonych procedur służących do doskonalenia programu i jakości kształcenia. Załącznik nr 12 do Raportu Samooceny pokazuje, że procedury te zarówno w skali uczelni, wydziału jak i ocenianego kierunku zostały starannie przygotowane, sprawdzone pod kątem zgodności z przepisami prawa, zarządzeniami Rektora, wymaganiami Regulaminu Studiów i opublikowane w formie papierowej i elektronicznej

W dniu 20 listopada 2013 r. Rada Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji UR w Krakowie przyjęła ponadto Uchwałą nr 167/2013 procedury kompleksowo obejmujące realizację procesu dydaktycznego, dotyczące m.in. *hospitacji zajęć dydaktycznych czy oceny ankietowej opinii studentów w zakresie jakości kształcenia, tj. programu nauczania, kadry nauczającej, organizacji kształcenia i efektów kształcenia*. Procedury zawarte w powyższej Uchwale dostępne są na stronie internetowej Wydziału.

Na kierunku „gospodarka przestrzenna” metodami służącymi ocenie i zapewnieniu jakości kształcenia są między innymi: okresowe oceny pracowników naukowo-dydaktycznych (dokonywane przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Pracowników), ewaluacja zajęć przez studentów (dobrowolna, anonimowa ankieta wypełniana w elektronicznym systemie USOS po zakończeniu zajęć z każdego przedmiotu) oraz hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzane według planu hospitacji i protokołowane. System Zapewnienia Jakości Kształcenia działa skutecznie, dowodem jest np. analiza protokołu z posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia gdzie analizowano konieczność zmian programowych, wprowadzono zmianę sekwencji niektórych przedmiotów, dokonano zmian formy zajęć (na ocenianym kierunku „gospodarka przestrzenna” była to np. zmiana formy zajęć z ćwiczeń projektowych na projektowo-terenowe, wprowadzenie trzech przedmiotów do wyboru w języku angielskim prowadzonych przez profesora wizytującego, zmiana trybu zaliczeń kilku

przedmiotów). Uwagi zgłaszane przez pracowników na zebraniu z Zespołem Wizytującym potwierdzają, że pracownicy rozumieją potrzebę takich zmian i zgłaszają dalsze uwagi do korekty planu. Widać więc, że proces doskonalenia programów nauczania, efektów kształcenia i ich weryfikacji ma charakter ciągły i elastyczny, co dobrze świadczy o ocenianej jednostce i o zrozumieniu idei ciągłego udoskonalania procesu edukacji, diagnozowania i eliminowania słabszych elementów procesu kształcenia (na pewno jednym z takich słabszych elementów jest jakość prac dyplomowych, a zwłaszcza rzetelność ich oceny przez promotora i recenzenta). Należy podkreślić, że Regulamin Studiów przewiduje określone działania w przypadku zjawisk patologicznych związanych z procesem kształcenia. Są one uwzględnione w regulacjach wewnętrznych w § 25 wspomnianego Regulaminu oraz w kompetencjach Komisji Dyscyplinarnej. Cele Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia również zakładają pełne zapobieganie zjawiskom patologicznym, a rozmowy zarówno z pracownikami Wydziału jak i studentami potwierdzają, że system przewiduje określone działania przeciwko takim zjawiskom (które na szczęście do tej pory na ocenianym kierunku się nie zdarzyły). Większą uwagę powinno się jednak zwrócić na proces dyplomowania, a zwłaszcza na weryfikację ocen wystawianych przez promotorów i recenzentów prac inżynierskich.

Stosowana do tej pory forma udostępniania informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów w formie papierowej została rozszerzona, poprzez wprowadzenie systemu USOS (Uczelnianego Systemu Obsługi Studentów). Ten sposób przekazu informacji, tj. w wersji elektronicznej, dostępnej dla studentów i pracowników, jest dostępny po zalogowaniu się na stronie wydziałowej, gdzie student ma dostęp do skróconego i pełnego opisu karty modułu/przedmiotu, nazywanej również sylabusem. W systemie USOS dostępny jest także bieżący plan studiów w danym semestrze. Informacje o planie studiów są także, jak wspomniano wcześniej, zamieszczane na tablicach ogłoszeń przed Dziekanatem. System USOS umożliwia także bezpośredni kontakt elektroniczny z każdym studentem i wykorzystywany jest do przekazywania informacji bieżących. Przyjęto zasadę, że każda informacja wysłana elektronicznie wywieszana jest także na tablicy ogłoszeń w formie papierowej.

2.) Nauczyciele akademicki, jak wynika zarówno z przedstawionej dokumentacji jak i z zebrania z Zespołem Oceniającym są stosunkowo dobrze zorientowani w problemach zapewnienia jakości kształcenia i aktywnie uczestniczą w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich i innych komisji wydziałowych i uczelnianych.

Studenci mają swoich przedstawicieli w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Z opinii przedstawionej przez Władze Wydziału wynika, że przedstawiciele ci biorą czynny udział w spotkaniach Komisji, a także wnoszą wiele cennych uwag i pomysłów. Prowadzą oni również rozeznanie wśród studentów na temat jakości kształcenia. Studenci niezwiązani z działalnością samorządową nie wykazują zainteresowania jakością kształcenia, a z informacji przedstawionych w trakcie spotkania z ZO PKA wynika, że bardzo duża ich część nie wypełnia ankiet ewaluacyjnych. Proces ankietyzacji prowadzony jest po każdym okresie rozliczeniowym. Ankietyzacji podlegają obszary zadowolenia studentów ze sposobu prowadzenia zajęć, z podejścia prowadzącego do zajęć, a także stosunek nauczycieli akademickich do studentów. Należy się zastanowić jakie kroki należy podjąć aby ankietyzacja studentów była bardziej powszechna i aby studenci byli przekonani o celowości i skuteczności tego narzędzia. Jak wspomniano, wielu studentów nie wypełnia arkuszy ankiet. Taki stan rzeczy wynika m.in. z faktu, że studenci nie widzą czemu ma służyć cały proces ankietyzacji i nie widzą konkretnych zmian, nie są również zapoznawani z wynikami

przeprowadzanych ankiet. Przedstawiciele studentów wyrazili opinię, że oni również nie są informowani o wynikach ankiet ewaluacyjnych, ponieważ wyniki są przedstawiane tylko i wyłącznie Dziekanowi, który następnie powinien prowadzić rozmowy z konkretnymi nauczycielami akademickimi, jednakże studenci nie posiadają informacji czy rozmowy takie się odbywają.

Studenci mają również swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału oraz Senacie Uczelni, gdzie stanowią oni ponad 20% stałego składu.

W procesie tworzenia nowych programów kształcenia, zgodnie z wymogami KRK, w okresie styczeń-marzec 2011 roku, opracowano wstępne założenia dotyczące opracowania metod i procedur określenia udziału pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia. Wstępnie przyjęto, że w pierwszym etapie analiza ta zostanie opracowana na podstawie dyskusji z instytucjami i przedsiębiorstwami, będącymi interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami rynku pracy i pracodawcami) lub przyjmującymi studentów na praktyki zawodowe, dotyczącej właściwego przygotowania efektów kształcenia i możliwości zapewnienia potrzeb rynku pracy. W drugim etapie tj. w okresie po wejściu pierwszych absolwentów na rynek pracy, zostanie dokonana weryfikacja kompetencji absolwenta na podstawie informacji uzyskanych od pracodawców. Wyniki tych działań posłużą do ewentualnej modyfikacji programu kształcenia. Aby możliwe było wdrożenie zaproponowanych procesów uchwałą Rady Wydziału w dniu 19 grudnia 2012 roku powołano Radę Interesariuszy i uchwalono Regulamin Rady Interesariuszy, w którym w § 3 zapisano, że do kompetencji Rady Interesariuszy Wydziału należy między innymi wyrażanie opinii o ogólnych kierunkach działania Wydziału. W zapisie tym mieści się zakres dotyczący opiniowania i oceny efektów kształcenia przez pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy.

Obowiązek monitorowania losów zawodowych absolwentów uczelni wyższych, jaki nakłada znowelizowana Ustawa o szkolnictwie wyższym, realizuje funkcjonujące na mocy Zarządzenia nr 1/2003 Rektora Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 31 stycznia 2003 r. Biuro Karier i Szkolenia Praktycznego.

Na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji obowiązuje przyjęta wspomnianą wyżej Uchwałą nr 167/2013 Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji z dnia 20 listopada 2013 r. *w sprawie zatwierdzenia procedur związanych z realizacją procesu dydaktycznego - Procedura oceny ankietowej opinii absolwentów w zakresie jakości kształcenia, tj. programu nauczania, kadry nauczającej, organizacji kształcenia i efektów kształcenia.*

Na podstawie Raportu Samooceny, przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów rozmów z władzami Wydziału, pracownikami i studentami można stwierdzić, że wkład pracowników Wydziału w budowanie i realizację nowego programu na kierunku "gospodarka przestrzenna" jest bardzo wyraźny, a przyjęte procedury i rozwiązania są na co najmniej dobrym poziomie, lecz pomimo tego istnieje zagrożenie wystąpienia różnorodnych problemów, dotyczących m.in. weryfikacji osiągniętych efektów, wsparcia interesariuszy zewnętrznych, modyfikacji programu kształcenia, związanych z realizacją przyjętych rozwiązań.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+/-	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+/-	+/-	+	+	+	+/-

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów. Ważną rolę w procesie kształtowania jakości kształcenia pełni Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia powołana Uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji z dnia 19 grudnia 2012 r.; w tejże Uchwale zatwierdzony został również Regulamin Komisji, w której skład wchodzi dwa Zespoły: Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (powołany w celu realizacji całokształtu działań związanych z systematyczną dbałością o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia) oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (podejmujący całokształt działań w zakresie systematycznej oceny jakości kształcenia). Stworzony system zarządzania procesem kształcenia jest przejrzysty, zrozumiały dla pracowników i studentów, działa w sposób kompleksowy i systematyczny,

2) W procesie tworzenia nowych programów kształcenia, zgodnie z wymogami KRK, w okresie styczeń-marzec 2011 roku, opracowano założenia dotyczące opracowania metod i procedur określenia udziału wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tym pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia. Nauczyciele akademicki są dobrze zorientowani w problemach zapewnienia jakości kształcenia i aktywnie uczestniczą w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich i innych komisji wydziałowych i uczelnianych. Aktywność studentów w tym zakresie jest mniejsza, należy szczególnie podkreślić konieczność większego spopularyzowania procesu ankietyzacji i poprawienia skuteczności tych działań w poprawie jakości kształcenia

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ²		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Gospodarka przestrzenna jest kierunkiem studiów wymagającym współdziałania specjalistów z wielu dziedzin i dyscyplin naukowych. Wydział zdaje sobie z tego sprawę, stawia na atrakcyjny, elastyczny program kształcenia i współpracę z praktyką, która jednak wymaga dalszego zintensyfikowania i większego sformalizowania. W celu usprawnienia współpracy z zewnętrznymi interesariuszami Wydział powołał Radę Interesariuszy, których rola nie ogranicza się do uczestnictwa w zespołach obradujących na temat jakości kształcenia, ale polega także na konsultacjach, opiniach i sugestiach. Efekty kształcenia programu kierunku „gospodarka przestrzenna” zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Szczegółowe cele i efekty kształcenia, treści programowe oraz narzędzia dydaktyczne dla poszczególnych przedmiotów są przedstawione prawidłowo przygotowanych w sylabusach, część z nich wymaga jednak pilnego uzupełnienia. Efekty kształcenia dla przedmiotu zostały odniesione do efektów kierunkowych i są z nimi spójne. Proces dyplomowania jest dość precyzyjnie określony odpowiednimi procedurami. **Pewne zastrzeżenia budzą oceny prac dyplomowych oraz bardzo wysokie oceny odpowiedzi na egzaminie, czego skutkiem są bardzo wysokie oceny końcowe, nie niższe niż ocena dobra (4,0), a dominują oceny bardzo dobre (5,0), co w przypadku studiów inżynierskich nie jest tak powszechne. Ważnym elementem kształcenia jest prawidłowo zorganizowana praktyka zawodowa. Opis efektów kształcenia jest dostępny na stronie internetowej.**

Realizowany program studiów jest **prawidłowo skonstruowany**, bazuje na wcześniej realizowanym, opartym na standardach kształcenia; **spełnia wymogi programu opracowanego na podstawie KRK i umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia**. System przypisania punktów ECTS poszczególnym przedmiotom jest prawidłowy i precyzyjnie udokumentowany w sylabusach. Pewne braki i nieścisłości w obliczeniach, dotyczące liczby punktów ECTS, wykazują programy kształcenia, na studiach stacjonarnych II stopnia nie jest spełniony warunek 50% punktów ECTS uzyskiwanych na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela. Zdecydowanej korekty wymaga rozkład obciążeń studenta w poszczególnych semestrach studiów stacjonarnych, który odbiega od 30 ECTS na semestr. Przeprowadzona ocena merytoryczna dorobku i kompetencji osób zaproponowanych do minimum kadrowego pozwala postawić tezę, że warunek dotyczący minimum kadrowego na kierunku „gospodarka przestrzenna” dla studiów pierwszego i drugiego stopnia inżynierskich i magisterskich jest spełniony. Do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów Uczelnia zgłosiła 13 nauczycieli akademickich, w tym 7 samodzielnych (4 z tytułem naukowym profesora i 3 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego) oraz 6 ze stopniem naukowym doktora. W aktach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zespół Oceniający PKA zaliczył do minimum 6 samodzielnych pracowników naukowych i 6 osób ze stopniem naukowym doktora. Powyższe minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 15 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie.

Politykę kadrową prowadzoną przez Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w aspekcie rozwoju ocenianego kierunku należy uznać za spójną, chociaż częste zmiany w minimum kadrowym utrudniają kompleksową ocenę stabilności kadry naukowo-dydaktycznej. Infrastruktura dydaktyczna Uczelni jest całkowicie wystarczająca dla realizacji zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku. Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji korzysta z bazy dydaktycznej dwóch oddalonych od siebie budynków, głównie jednak zajęcia dla kierunku „gospodarka przestrzenna” odbywają się w budynku przy ul. Balickiej, gdzie wykorzystywana jest duża sala wykładowa, trzy sale audytorijne, trzy

sale komputerowe i cztery sale projektowe. Sale wykładowe są wyposażone w stopniu wystarczającym do prowadzenia zajęć.

Na podstawie przedłożonych dokumentów, spotkań z Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia, Radą Programową kierunku „gospodarka przestrzenna” oraz spotkań ze studentami i pracownikami można stwierdzić, że na Uczelni i na Wydziale stworzono przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia oraz odpowiedzialności za zapewnienie i monitorowanie tej jakości.

Obowiązujące w wizytowanej jednostce przepisy wewnętrzne zapewniają należyty udział nauczycieli akademickich oraz studentów w organach kolegialnych odpowiedzialnych za zapewnienie i doskonalenia jakości kształcenia. Jednostka w większym stopniu powinna uwzględnić rolę i opinie interesariuszy zewnętrznych, zwłaszcza w przypadku realizacji przedmiotów kierunkowych. Wydział zdaje sobie sprawę z realnych szans, ale także zagrożeń dla kierunku „gospodarka przestrzenna”. Aktywność władz Wydziału i pracowników naukowo-dydaktycznych widoczna przy tworzeniu i realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz działania podejmowane w celu poprawy jakości kształcenia wskazują na duże szanse dla gospodarki przestrzennej na rynku edukacyjnym Krakowa i regionu Małopolski, chociaż pełną ocenę skuteczności przyjętych procedur i rozwiązań będzie można uzyskać po zamknięciu pełnego cyklu kształcenia. Z całą pewnością należy jednak poprawić skuteczność przepływu informacji między władzami Wydziału i kierunku, o wielu podejmowanych przez Wydział działaniach studenci nie są dostatecznie szeroko informowani, a do polityki informacyjnej Wydziału powinni być włączeni również przedstawiciele studentów, większą aktywność w tym zakresie powinien wykazać samorząd studentów.

W odpowiedzi na raport Zespołu Oceniającego zawartej w piśmie z dnia 10 marca 2014 r. Uczelnia wnikliwie ustosunkowała się do uwag i zaleceń wynikających z wizytacji i poinformowała o podjęciu działań doskonalących system kształcenia na ocenianym kierunku. Informacje o podjętych działaniach świadczą o trosce władz Wydziału o stałe polepszanie warunków i poziomu kształcenia. Należy kontynuować działania zmierzające do poprawy procesu dyplomowania, a zwłaszcza weryfikację ocen prac przejściowych oraz egzaminu dyplomowego.

Zastrzeżenia Zespołu Oceniającego budził opis zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku (kryterium 2). Wydział w trybie pilnym uzupełnił efekty kierunkowe o obszar nauk technicznych, przeprowadzono również korekty planu studiów w zakresie punktów ECTS, a zwłaszcza dokonano wyrównania obciążenia studentów pracą w poszczególnych semestrach. W dniu 23 marca 2014 roku Rada Wydziału zatwierdziła działania naprawcze w sprawie zawyżonych ocen na egzaminie dyplomowym, co zaowocowało już bardziej zróżnicowanymi ocenami w trakcie ostatnio zakończonego semestru dyplomowego. Podjęte działania pozwalają na podniesienie oceny końcowej kryterium 2 ze *znacząco* na *w pełni*.

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			

| Prof. dr hab. Piotr Stypiński